

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Έγγραφο συνόδου

A7-0170/2011

20.4.2011

*****I**

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/18/ΕΚ όσον αφορά τη δυνατότητα που παρέχεται στα κράτη μέλη να περιορίζουν ή να απαγορεύουν την καλλιέργεια ΓΤΟ στην επικράτειά τους (COM(2010)0375 – C7-0178/2010 – 2010/0208(COD))

Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων

Εισηγήτρια: Corinne Lepage

Υπόμνημα για τα χρησιμοποιούμενα σύμβολα

- * Διαδικασία διαβούλευσης
- *** Διαδικασία έγκρισης
- **I Συνήθης νομοθετική διαδικασία (πρώτη ανάγνωση)
- **II Συνήθης νομοθετική διαδικασία (δεύτερη ανάγνωση)
- **III Συνήθης νομοθετική διαδικασία (τρίτη ανάγνωση)

(Η ενδεικνυόμενη διαδικασία στηρίζεται στη νομική βάση που προτείνεται στο σχέδιο πράξης)

Τροπολογίες σε σχέδιο πράξης

Στις τροπολογίες του Κοινοβουλίου η σήμανση των αλλαγών στο σχέδιο πράξης γίνεται με **έντονους πλάγιους** χαρακτήρες. Η σήμανση με *απλά πλάγια* απευθύνεται στις τεχνικές υπηρεσίες και αφορά τα στοιχεία του σχεδίου πράξης για τα οποία προτείνεται διόρθωση εν όψει της επεξεργασίας του τελικού κειμένου (για παράδειγμα, στοιχεία εμφανώς λανθασμένα ή που έχουν παραλειφθεί σε μία γλωσσική έκδοση). Αυτές οι προτάσεις διόρθωσης υπόκεινται στη συγκατάθεση των αρμόδιων τεχνικών υπηρεσιών.

Η επικεφαλίδα κάθε τροπολογίας σχετικής με υπάρχουσα πράξη, την οποία το σχέδιο πράξης προτίθεται να τροποποιήσει, φέρει μία τρίτη και μία τέταρτη σειρά που προσδιορίζουν αντίστοιχα την ισχύουσα πράξη και την τροποποιημένη διάταξή της. Τα τμήματα που λαμβάνονται από διάταξη υπάρχουσας πράξης την οποία το Κοινοβούλιο επιθυμεί να τροποποιήσει, ενώ το σχέδιο πράξης δεν έχει τροποποιήσει, σημαίνονται με **έντονους χαρακτήρες**. Ενδεχόμενες διαγραφές που αφορούν τα τμήματα αυτά σημαίνονται ως εξής: [...].

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	5
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	24
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ.....	29
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ42 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	59

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/18/ΕΚ όσον αφορά τη δυνατότητα που παρέχεται στα κράτη μέλη να περιορίζουν ή να απαγορεύουν την καλλιέργεια ΓΤΟ στην επικράτειά τους
(COM(2010)0375 – C7-0178/2010 – 2010/0208(COD))

(Συνήθης νομοθετική διαδικασία: πρώτη ανάγνωση)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο (COM(2010)0375),
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 294, παράγραφος 2, και το άρθρο 114 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα οποία του υποβλήθηκε η πρόταση από την Επιτροπή (C7-0178/2010),
 - έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων επί της προτεινόμενης νομικής βάσης,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 294, παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
 - έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, που εκδόθηκε στις 9 Δεκεμβρίου 2010¹,
 - έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Περιφερειών, που εκδόθηκε στις 28 Ιανουαρίου 2011²,
 - έχοντας υπόψη τα άρθρα 55 και 37 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου (A7-0170/2011),
1. εγκρίνει τη θέση σε πρώτη ανάγνωση όπως παρατίθεται κατωτέρω·
 2. ζητεί από την Επιτροπή να του υποβάλει εκ νέου την πρόταση, αν προτίθεται να της επιφέρει σημαντικές τροποποιήσεις ή να την αντικαταστήσει με νέο κείμενο·
 3. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στα εθνικά κοινοβούλια.

¹ ΕΕ C 54, 19.2.2011, σ. 5.

² Δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα.

Τροπολογία 1

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη Αιτιολογική αναφορά 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Έχοντας υπόψη: τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο **114** [...],

Τροπολογία

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 192, παράγραφος 1,

Αιτιολόγηση

Βλ. γνωμοδότηση της Επιτροπής JURI

Τροπολογία 2

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη Αιτιολογική σκέψη 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

(2) Δυνάμει αυτού του συνόλου νομοθεσίας, οι ΓΤΟ για καλλιέργεια υποβάλλονται σε ατομική αξιολόγηση κινδύνου πριν να εγκριθούν για να διατεθούν στην αγορά της Ένωσης. Ο στόχος αυτής της διαδικασίας έγκρισης είναι να εξασφαλιστεί υψηλό επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης ζωής και υγείας, της υγείας και της ευζωίας των ζώων, του περιβάλλοντος και των συμφερόντων των καταναλωτών, ενώ παράλληλα εξασφαλίζεται η αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Τροπολογία

(2) Δυνάμει αυτού του συνόλου νομοθεσίας, οι ΓΤΟ για καλλιέργεια υποβάλλονται σε ατομική αξιολόγηση κινδύνου πριν να εγκριθούν για να διατεθούν στην αγορά της Ένωσης, **λαμβάνοντας υπόψη, δυνάμει του παραρτήματος II της οδηγίας 2001/18/ΕΚ, τις άμεσες και έμμεσες, τις ταχυφανείς και οψιφανείς επιπτώσεις, καθώς και τις σωρευτικές μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον.** Ο στόχος αυτής της διαδικασίας έγκρισης είναι να εξασφαλιστεί υψηλό επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης ζωής και υγείας, της υγείας και της ευζωίας των ζώων, του περιβάλλοντος και των συμφερόντων των καταναλωτών, ενώ παράλληλα εξασφαλίζεται η αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. **Ένα ομοιόμορφο υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας και του περιβάλλοντος πρέπει να επιτυγχάνεται και να διατηρείται σε ολόκληρη της επικράτεια της Ένωσης.**

Τροπολογία 3

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη Αιτιολογική σκέψη 2 α (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

(2 α) Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει, ως προτεραιότητα, να εξασφαλίζουν την εφαρμογή των συμπερασμάτων του Συμβουλίου Υπουργών Περιβάλλοντος τα οποία εγκρίθηκαν στις 4 Δεκεμβρίου 2008, ήτοι την ορθή εφαρμογή των νομικών απαιτήσεων που ορίζονται στο παράρτημα II της οδηγίας 2001/18/ΕΚ για την αξιολόγηση των κινδύνων που συνεπάγονται οι ΓΤΟ. Ειδικότερα πρέπει να αποτιμώνται αυστηρά οι μακροπρόθεσμες επιπτώσεις των γενετικά τροποποιημένων καλλιεργειών στο περιβάλλον καθώς και οι δυνητικές τους επιπτώσεις στους μη στοχευόμενους οργανισμούς· πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη τα χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος υποδοχής και των γεωγραφικών ζωνών στις οποίες είναι δυνατόν να καλλιεργούνται γενετικώς τροποποιημένα φυτά· πρέπει να αξιολογούνται οι δυνητικές περιβαλλοντικές συνέπειες τις οποίες επιφέρουν οι αλλαγές στην χρήση ζιζανιοκτόνων σε συνδυασμό με τις γενετικά τροποποιημένες καλλιέργειες ανεκτικές στα συγκεκριμένα ζιζανιοκτόνα· Ειδικότερα, η Επιτροπή πρέπει να εξασφαλίζει ότι έχουν εγκριθεί οι νέες κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά την αξιολόγηση των κινδύνων από τους ΓΤΟ. Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές δεν πρέπει να βασίζονται κυρίως στην αρχή της ουσιαστικής ισοδυναμίας ή την έννοια μιας συγκριτικής αξιολόγησης ασφάλειας και πρέπει να καθιστούν δυνατό τον σαφή εντοπισμό

*των άμεσων και έμμεσων
μακροπρόθεσμων επιπτώσεων καθώς και
τις αβεβαιότητες των επιστημόνων.
Μέχρις ότου εφαρμοστούν ορθά οι
διατάξεις περί αξιολογήσεως των
κινδύνων, δεν πρέπει να δοθεί άδεια σε
καμία νέα ποικιλία ΓΤΟ. Η Ευρωπαϊκή
Αρχή για την Ασφάλεια των
Τροφίμων(EFSA) και τα κράτη μέλη
πρέπει να αποσκοπούν στη δημιουργία
ενός εκτεταμένου δικτύου επιστημονικών
οργανώσεων που αντιπροσωπεύουν όλους
τους κλάδους, περιλαμβανομένων εκείνων
που σχετίζονται με οικολογικά θέματα,
και πρέπει να συνεργάζονται για τον
έγκαιρο εντοπισμό οιασδήποτε δυνάμει
απόκλισης μεταξύ επιστημονικών
γνωμών για να επιλύουν ή να
διευκρινίζουν τα διαμφισβητούμενα
επιστημονικά θέματα. Η Επιτροπή και τα
κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίζουν
εγγυήσεις καταβολής των απαραίτητων
πόρων για την ανεξάρτητη έρευνα
σχετικά με τους δυνητικούς κινδύνους
από τους ΓΤΟ· και πρέπει να
εξασφαλίζουν ότι η τήρηση των
δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας
δεν εμποδίζει την πρόσβαση των
ανεξαρτήτων ερευνητών σε όλο το
σχετικό υλικό.*

Τροπολογία 4

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη Αιτιολογική σκέψη 4 α (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

*(4 α) Δεδομένης της σημασίας που έχουν
τα επιστημονικά αποδεικτικά στοιχεία για
τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την
απαγόρευση ή έγκριση των ΓΤΟ, η EFSA
και τα κράτη μέλη πρέπει να συλλέγουν
και να δημοσιεύουν ετησίως τα
αποτελέσματα της έρευνας για τον
κίνδυνο ή την απόδειξη οιασδήποτε
τυχαίας παρουσίας, μόλυνσης ή απειλής*

για το περιβάλλον ή την υγεία του ανθρώπου από τους ΓΤΟ για κάθε περίπτωση χωριστά. Λόγω του υψηλού κόστους διαβούλευσης εμπειρογνομόνων τα κράτη μέλη πρέπει να προάγουν τη συνεργασία μεταξύ ερευνητικών ιδρυμάτων και εθνικών ακαδημιών.

Αιτιολόγηση

Η αποτίμηση των ΓΤΟ διενεργείται βάσει των στοιχείων που υποβάλλει ο αιτών. Δεδομένου του κόστους και των περιορισμένων οικονομικών ορίων της EFSA, τα κράτη μέλη που είναι ικανά να αποφασίζουν πρέπει επίσης να αναλαμβάνουν την ευθύνη και να επιδίδονται στη συλλογή πληροφοριών και τη διαβίβασή τους στην Ευρώπη.

Τροπολογία 5

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη Αιτιολογική σκέψη 5

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

(5) Η πείρα έδειξε ότι η καλλιέργεια ΓΤΟ αποτελεί ζήτημα που αντιμετωπίζεται ενδελέχεστερα από τα κράτη μέλη είτε σε κεντρικό είτε σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. **Αντίθετα με** ζητήματα που συνδέονται με τη διάθεση στην αγορά και την εισαγωγή ΓΤΟ, **που** πρέπει να παραμείνουν νομοθετικά ρυθμισμένα σε επίπεδο ΕΕ για να διατηρηθεί η εσωτερική αγορά, η καλλιέργεια **ΓΤΟ αναγνωρίστηκε ως** ζήτημα με έντονη **τοπική/περιφερειακή** διάσταση. Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ τα κράτη μέλη πρέπει να δικαιούνται να έχουν τη δυνατότητα να εγκρίνουν **κανόνες** σχετικά με την **αποδοτική** καλλιέργεια των ΓΤΟ στην επικράτειά τους, εφόσον ο ΓΤΟ έχει εγκριθεί νομίμως για να διατεθεί στην αγορά της ΕΕ.

Τροπολογία

(5) Η πείρα έδειξε ότι η καλλιέργεια ΓΤΟ αποτελεί ζήτημα που αντιμετωπίζεται ενδελέχεστερα από τα κράτη μέλη είτε σε κεντρικό είτε σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Ζητήματα που συνδέονται με τη διάθεση στην αγορά και την εισαγωγή ΓΤΟ πρέπει να παραμείνουν νομοθετικά ρυθμισμένα σε επίπεδο ΕΕ για να διατηρηθεί η εσωτερική αγορά. Η καλλιέργεια **θα μπορούσε να απαιτεί περισσότερη ευελιξία σε ορισμένες περιπτώσεις, καθόσον αποτελεί** ζήτημα με έντονη **τοπική/περιφερειακή/εδαφική** διάσταση **και με ιδιαίτερη σημασία για την αυτοδιάθεση των κρατών μελών. Η κοινή διαδικασία έγκρισης δεν πρέπει να επηρεάζεται αρνητικά από αυτή την ευελιξία. Ωστόσο η εναρμονισμένη αξιολόγηση των κινδύνων για το περιβάλλον και την υγεία ενδέχεται να μην ασχοληθεί με όλες τις πιθανές συνέπειες της καλλιέργειας ΓΤΟ σε διαφορετικές περιοχές και τοπικά οικοσυστήματα.** Σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ τα κράτη μέλη

πρέπει να δικαιούνται να έχουν τη δυνατότητα να εγκρίνουν **δεσμευτικές νομοθετικές διατάξεις** σχετικά με την καλλιέργεια των ΓΤΟ στην επικράτειά τους, εφόσον ο ΓΤΟ έχει εγκριθεί νομίμως για να διατεθεί στην αγορά της ΕΕ.

Τροπολογία 6

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη Αιτιολογική σκέψη 6

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

(6) Σε αυτό το πλαίσιο, κρίνεται σκόπιμο να χορηγηθεί στα κράτη μέλη, σύμφωνα και με την αρχή της επικουρικότητας, περισσότερη **ελευθερία** να αποφασίζουν κατά πόσον επιθυμούν να διατηρούν καλλιέργειες ΓΤΟ ή όχι στην επικράτειά τους χωρίς να μεταβάλουν το σύστημα εγκρίσεων της Ένωσης για ΓΤΟ και ανεξάρτητα από τα μέτρα που κάποια κράτη μέλη **δικαιούνται** να λάβουν κατ'εφαρμογή του άρθρου 26α της οδηγίας 2001/18/ΕΚ για την πρόληψη της ακούσιας παρουσίας των ΓΤΟ σε άλλα προϊόντα.

Τροπολογία

(6) Σε αυτό το πλαίσιο, κρίνεται σκόπιμο να χορηγηθεί στα κράτη μέλη, σύμφωνα και με την αρχή της επικουρικότητας, περισσότερη ευελιξία να αποφασίζουν κατά πόσον επιθυμούν να διατηρούν καλλιέργειες ΓΤΟ ή όχι στην επικράτειά τους χωρίς να μεταβάλουν το σύστημα εγκρίσεων της Ένωσης για ΓΤΟ και ανεξάρτητα από τα μέτρα που κάποια κράτη μέλη **υποχρεούνται** να λάβουν κατ'εφαρμογή του άρθρου 26α της οδηγίας 2001/18/ΕΚ για την πρόληψη της ακούσιας παρουσίας των ΓΤΟ σε άλλα προϊόντα **επί της επικρατείας τους και στις μεθόριες περιοχές γειτονικών κρατών μελών**.

Τροπολογία 7

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη Αιτιολογική σκέψη 7

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

(7) Στα κράτη μέλη πρέπει συνεπώς να επιτραπεί να εγκρίνουν μέτρα που περιορίζουν ή απαγορεύουν την καλλιέργεια **όλων ή** συγκεκριμένων ΓΤΟ στο σύνολο ή σε τμήμα της επικρατείας τους και, αντίστοιχα, να τροποποιούν τα εν λόγω μέτρα, όταν το κρίνουν σκόπιμο, σε όλα τα στάδια της έγκρισης, της επανέγκρισης ή της απόσυρσης από την αγορά των οικείων ΓΤΟ. **Αυτό** πρέπει να

Τροπολογία

(7) Στα κράτη μέλη πρέπει συνεπώς να επιτραπεί να εγκρίνουν, **για κάθε περίπτωση χωριστά**, μέτρα που περιορίζουν ή απαγορεύουν την καλλιέργεια συγκεκριμένων ΓΤΟ, **ομάδων ΓΤΟ ή όλων των ΓΤΟ** στο σύνολο ή σε τμήμα της επικρατείας τους και, αντίστοιχα, να τροποποιούν τα εν λόγω μέτρα, όταν το κρίνουν σκόπιμο, σε όλα τα στάδια της έγκρισης, της επανέγκρισης ή

ισχύσει επίσης σε γενετικά τροποποιημένες ποικιλίες σπόρων και σχετικού πολλαπλασιαστικού υλικού που διατίθεται στην αγορά σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία εμπορίας σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού και, ιδίως, σύμφωνα με τις οδηγίες 2002/53/EK και 2002/55/EK. Τα μέτρα πρέπει να αναφέρονται μόνον στην καλλιέργεια ΓΤΟ και όχι στην ελεύθερη κυκλοφορία και εισαγωγή γενετικά τροποποιημένων σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού, ως προϊόντα ή εντός προϊόντων, και των προϊόντων συγκομιδής τους. **Παρομοίως, δεν πρέπει να θίγουν την καλλιέργεια μη γενετικά τροποποιημένων ποικιλιών σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού στα οποία ανευρίσκονται τυχαία ή τεχνικώς αναπόφευκτα ίχνη γενετικά τροποποιημένων οργανισμών.**

της απόσυρσης από την αγορά των οικείων ΓΤΟ. **Η καλλιέργεια συνδέεται στενά με τη χρήση γης και με την προστασία της πανίδας και της χλωρίδας, πεδία επί των οποίων τα κράτη μέλη διατηρούν σημαντικές αρμοδιότητες. Η δυνατότητα θέσπισης αυτών των μέτρων** πρέπει να ισχύσει επίσης σε γενετικά τροποποιημένες ποικιλίες σπόρων και σχετικού πολλαπλασιαστικού υλικού που διατίθεται στην αγορά σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία εμπορίας σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού και, ιδίως, σύμφωνα με τις οδηγίες 2002/53/EK και 2002/55/EK. Τα μέτρα πρέπει να αναφέρονται μόνον στην καλλιέργεια ΓΤΟ και όχι στην ελεύθερη κυκλοφορία και εισαγωγή γενετικά τροποποιημένων σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού, ως προϊόντα ή εντός προϊόντων, και των προϊόντων συγκομιδής τους. **Τα μέτρα αυτά** πρέπει να **παρέχουν σε όλους τους ενδιαφερόμενους παράγοντες, περιλαμβανομένων των καλλιεργητών, επαρκή χρόνο προσαρμογής.**

Τροπολογία 8

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη Αιτιολογική σκέψη 8

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

(8) Σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο για την έγκριση ΓΤΟ, το επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας και της υγείας των ζώων καθώς και του περιβάλλοντος που ορίζεται στην ΕΕ δεν μπορεί να αναθεωρηθεί από ένα κράτος μέλος και η κατάσταση αυτή δεν πρέπει να τροποποιηθεί. Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να εγκρίνουν μέτρα που περιορίζουν ή απαγορεύουν την καλλιέργεια όλων ή συγκεκριμένων ΓΤΟ στο σύνολο ή τμήμα της επικράτειάς τους με βάση λόγους που συνδέονται με το δημόσιο συμφέρον άλλους **από εκείνους**

Τροπολογία

(8) Σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο για την έγκριση ΓΤΟ, το επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας και της υγείας των ζώων καθώς και του περιβάλλοντος που ορίζεται στην ΕΕ δεν μπορεί να αναθεωρηθεί από ένα κράτος μέλος και η κατάσταση αυτή δεν πρέπει να τροποποιηθεί. Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να εγκρίνουν μέτρα που περιορίζουν ή απαγορεύουν την καλλιέργεια όλων ή συγκεκριμένων ΓΤΟ στο σύνολο ή τμήμα της επικράτειάς τους με βάση λόγους που συνδέονται με το δημόσιο συμφέρον. **Τα εν λόγω μέτρα**

που ήδη αντιμετωπίστηκαν από το εναρμονισμένο σύνολο κανόνων της ΕΕ που ήδη προβλέπει διαδικασίες για να λαμβάνονται υπόψη οι κίνδυνοι που ενδέχεται να παρουσιάζει ένας ΓΤΟ για καλλιέργεια στην υγεία και το περιβάλλον. Τα εν λόγω μέτρα πρέπει περαιτέρω να είναι σύμφωνα με τις Συνθήκες, ιδίως όσον αφορά την αρχή της μη διάκρισης μεταξύ εθνικών και μη εθνικών προϊόντων και τα άρθρα 34 και 36 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και με τις σχετικές διεθνείς υποχρεώσεις της Ένωσης, ιδίως στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου.

μπορεί να βασίζονται σε λόγους που συνδέονται με περιβαλλοντικούς ή άλλους θεμιτούς παράγοντες, όπως είναι κοινωνικοοικονομικοί αντίκτυποι, που ενδέχεται να προκύψουν από τη σκόπιμη ελευθέρωση ΓΤΟ ή τη διάθεσή τους στην αγορά, όταν οι παράγοντες αυτοί δεν έχουν αντιμετωπισθεί ως μέρος της εναρμονισμένης διαδικασίας που προβλέπει το μέρος Γ της οδηγίας 2001/18/ΕΚ ή στην περίπτωση όπου η επιστημονική αβεβαιότητα παραμένει. Τα εν λόγω μέτρα πρέπει να αιτιολογούνται δεόντως επιστημονικά ή να έχουν λόγους που σχετίζονται με τη διαχείριση κινδύνου ή άλλους θεμιτούς παράγοντες οι οποίοι ενδέχεται να προκύψουν από την σκόπιμη ελευθέρωση των ΓΤΟ ή διάθεσή τους στην αγορά. Τα εν λόγω μέτρα πρέπει περαιτέρω να είναι αναλογικά και σύμφωνα με τις Συνθήκες, ιδίως όσον αφορά την αρχή της μη διάκρισης μεταξύ εθνικών και μη εθνικών προϊόντων και τα άρθρα 34 και 36 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τροπολογία 9

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη
Αιτιολογική σκέψη 8 α (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

(8 α) Περιορισμοί ή απαγορεύσεις της καλλιέργειας συγκεκριμένων ΓΤΟ από κράτος μέλος δεν πρέπει να εμποδίζουν ή περιορίζουν τη χρήση εγκεκριμένων ΓΤΟ από άλλα κράτη μέλη υπό τον όρο ότι λαμβάνονται μέτρα στην πράξη προς αποφυγή διαμεθοριακών μολύνσεων.

Τροπολογία 10

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη
Αιτιολογική σκέψη 9

(9) Με βάση την αρχή της επικουρικότητας, ο σκοπός του παρόντος κανονισμού δεν είναι να εναρμονίσει τους όρους καλλιέργειας στα κράτη μέλη, αλλά να χορηγήσει την ελευθερία στα κράτη μέλη να **επικαλούνται άλλους λόγους από την επιστημονική αξιολόγηση των κινδύνων για την υγεία και το περιβάλλον και τη συνύπαρξη καλλιέργειας** ΓΤΟ στην επικράτειά τους. Επιπλέον, ένας από τους σκοπούς της οδηγίας 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και κανονισμών, που είναι να επιτραπεί στην Επιτροπή να εξετάσει την έγκριση δεσμευτικών πράξεων σε επίπεδο ΕΕ, δεν θα εξυπηρετούνταν από τη συστηματική κοινοποίηση των μέτρων των κρατών μελών βάσει της εν λόγω οδηγίας. Επιπλέον, επειδή τα μέτρα τα οποία τα κράτη μέλη μπορούν να εγκρίνουν βάσει του παρόντος κανονισμού δεν μπορούν να έχουν ως αντικείμενο τη διάθεση στην αγορά των ΓΤΟ και, επομένως, δεν τροποποιούν τους όρους διάθεσης στην αγορά των ΓΤΟ που έχουν εγκριθεί δυνάμει της υφιστάμενης νομοθεσίας, η διαδικασία κοινοποίησης βάσει της οδηγίας 98/34/ΕΚ δεν φαίνεται να είναι ο πιο κατάλληλος δίαυλος πληροφόρησης για την Επιτροπή. Συνεπώς, κατά παρέκκλιση, η οδηγία 98/34/ΕΚ δεν πρέπει να εφαρμοστεί. Ένα απλούστερο σύστημα κοινοποίησης των εθνικών μέτρων πριν από την έγκρισή τους φαίνεται να είναι πιο αναλογικό μέσο για την Επιτροπή προκειμένου να ενημερώνεται για τα εν λόγω μέτρα. Τα μέτρα που τα κράτη μέλη προτίθενται να εγκρίνουν πρέπει λοιπόν να γνωστοποιούνται μαζί με τους λόγους τους στην Επιτροπή και στα λοιπά κράτη μέλη έναν μήνα πριν από την έγκρισή τους για ενημερωτικούς λόγους.

(9) Με βάση την αρχή της επικουρικότητας, ο σκοπός του παρόντος κανονισμού δεν είναι να εναρμονίσει τους όρους καλλιέργειας στα κράτη μέλη, αλλά να χορηγήσει την ελευθερία στα κράτη μέλη να **περιορίζουν ή να απαγορεύουν την καλλιέργεια** ΓΤΟ στην επικράτειά τους **για λόγους που σχετίζονται με περιβαλλοντικούς ή άλλους θεμιτούς παράγοντες, όπως είναι οι κοινωνικοοικονομικοί αντίκτυποι, που ενδέχεται να προκύψουν από τη σκόπιμη ελευθέρωση ΓΤΟ ή τη διάθεσή τους στην αγορά, όταν οι παράγοντες αυτοί δεν έχουν αντιμετωπισθεί ως μέρος της εναρμονισμένης διαδικασίας που προβλέπει το μέρος Γ της οδηγίας 2001/18/ΕΚ ή στην περίπτωση όπου η επιστημονική αβεβαιότητα παραμένει..** Επιπλέον, ένας από τους σκοπούς της οδηγίας 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Ιουνίου 1998 για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και κανονισμών, που είναι να επιτραπεί στην Επιτροπή να εξετάσει την έγκριση δεσμευτικών πράξεων σε επίπεδο ΕΕ, δεν θα εξυπηρετούνταν από τη συστηματική κοινοποίηση των μέτρων των κρατών μελών βάσει της εν λόγω οδηγίας. Επιπλέον, επειδή τα μέτρα τα οποία τα κράτη μέλη μπορούν να εγκρίνουν βάσει του παρόντος κανονισμού δεν μπορούν να έχουν ως αντικείμενο τη διάθεση στην αγορά των ΓΤΟ και, επομένως, δεν τροποποιούν τους όρους διάθεσης στην αγορά των ΓΤΟ που έχουν εγκριθεί δυνάμει της υφιστάμενης νομοθεσίας, η διαδικασία κοινοποίησης βάσει της οδηγίας 98/34/ΕΚ δεν φαίνεται να είναι ο πιο κατάλληλος δίαυλος πληροφόρησης για την Επιτροπή. Συνεπώς, κατά παρέκκλιση, η οδηγία 98/34/ΕΚ δεν πρέπει να εφαρμοστεί. Ένα απλούστερο σύστημα

κοινοποίησης των εθνικών μέτρων πριν από την έγκρισή τους φαίνεται να είναι πιο αναλογικό μέσο για την Επιτροπή προκειμένου να ενημερώνεται για τα εν λόγω μέτρα. Τα μέτρα που τα κράτη μέλη προτίθενται να εγκρίνουν πρέπει λοιπόν να γνωστοποιούνται μαζί με τους λόγους τους στην Επιτροπή και στα λοιπά κράτη μέλη έναν μήνα πριν από την έγκρισή τους για ενημερωτικούς λόγους.

Τροπολογία 11

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη Αιτιολογική σκέψη 9 β (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

(9β) Οι περιορισμοί ή απαγορεύσεις που επιβάλλονται από τα κράτη μέλη στην καλλιέργεια ΓΤΟ δεν πρέπει να εμποδίζουν τη διεξαγωγή έρευνας στη βιοτεχνολογία, υπό τον όρο ότι κατά τη διεξαγωγή της τηρούνται όλα τα αναγκαία μέτρα ασφαλείας.

Τροπολογία 12

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη Άρθρο 1 – σημείο -1 (νέο) Οδηγία 2001/18/ΕΚ Άρθρο 22

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

Η οδηγία 2001/18/ΕΚ τροποποιείται ως εξής:

(-1) Το άρθρο 22 αντικαθίσταται από το εξής:

‘Άρθρο 22

Ελεύθερη κυκλοφορία

Με την επιφύλαξη του άρθρου 23 ή του άρθρου 26β, τα κράτη μέλη δεν μπορούν

να απαγορεύουν, να περιορίζουν ή να παρεμποδίζουν τη διάθεση στην αγορά ΓΤΟ, ως προϊόντων ή εντός προϊόντων, οι οποίοι ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας."

Αιτιολόγηση

Το άρθρο 22 δεν πρέπει να αποκλείει το ενδεχόμενο να εγκρίνουν τα κράτη μέλη κανόνες για τον περιορισμό ή την απαγόρευση της καλλιέργειας ΓΤΟ στην επικράτειά τους σύμφωνα με το νέο άρθρο 26β.

Τροπολογία 13

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη

Άρθρο 1 – σημείο -1 α (νέο)

Οδηγία 2001/18/ΕΚ

Άρθρο 25 – παράγραφος 5 α (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

Η οδηγία 2001/18/ΕΚ τροποποιείται ως εξής:

(-1 α) Στο άρθρο 25 προστίθεται η εξής παράγραφος:

‘5α. Με την επιφύλαξη της προστασίας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, δεν περιορίζεται ή παρεμποδίζεται η πρόσβαση στο υλικό που απαιτείται για ανεξάρτητη έρευνα σχετικά με τους δυννητικούς κινδύνους των ΓΤΟ, όπως είναι οι σπόροι.

Αιτιολόγηση

Τον Δεκέμβριο 2008 το Συμβούλιο Περιβάλλοντος κατέληξε στο συμπέρασμα ότι "στους ανεξάρτητους ερευνητές θα πρέπει να χορηγείται πρόσβαση σε όλο το σχετικό υλικό, με σεβασμό ωστόσο στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας". Σήμερα, είναι συχνά αδύνατον για τους ανεξάρτητους ερευνητές να διεξαγάγουν έρευνα για μια γενετικά τροποποιημένη ποικιλία, καθώς η πρόσβαση στο γενετικά τροποποιημένο υλικό είναι περιορισμένη και δεν επιτρέπεται στους αγρότες να παραδώσουν γενετικά τροποποιημένο υλικό για ερευνητικούς σκοπούς. Για να μπορέσουν τα κράτη μέλη να ερευνήσουν το συμβατό μιας γενετικά τροποποιημένης ποικιλίας προς ένα συγκεκριμένο περιβάλλον υποδοχής, δεν πρέπει να περιορίζεται η πρόσβαση στο γενετικά τροποποιημένο υλικό.

Τροπολογία 14

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη

Άρθρο 1 – σημείο -1 β (νέο)

Οδηγία 2001/18/EK

Άρθρο 26 α – παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

Η οδηγία 2001/18/EK τροποποιείται ως εξής:

(-1β) Στο άρθρο 26α, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το εξής κείμενο:

"1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα ενδεδειγμένα μέτρα για την πρόληψη της ακούσιας παρουσίας των ΓΤΟ σε άλλα προϊόντα εντός της επικρατείας του και σε παραμεθόριες περιοχές γειτονικών κρατών μελών."

Τροπολογία 15

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη

Άρθρο 1 – σημείο 1

Οδηγία 2001/18/EK

Άρθρο 26 β – παράγραφος 1 – εισαγωγικό μέρος

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

Τα κράτη μέλη μπορούν να εγκρίνουν μέτρα που περιορίζουν ή απαγορεύουν την καλλιέργεια όλων **ή συγκεκριμένων** ΓΤΟ που εγκρίθηκαν σύμφωνα με το μέρος Γ της παρούσας οδηγίας ή με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 και αποτελούνται από γενετικά τροποποιημένες ποικιλίες που διατίθενται στην αγορά σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ σχετικά με την εμπορία σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού διάδοσης, στο σύνολο ή σε τμήμα της επικρατείας τους, υπό την προϋπόθεση ότι:

Τα κράτη μέλη μπορούν να εγκρίνουν, **για κάθε περίπτωση χωριστά**, μέτρα που περιορίζουν ή απαγορεύουν την καλλιέργεια **συγκεκριμένων ΓΤΟ, ομάδας ΓΤΟ που καθορίζεται από την καλλιεργητική ποικιλία ή χαρακτηριστικό ή όλων των** ΓΤΟ που εγκρίθηκαν σύμφωνα με το μέρος Γ της παρούσας οδηγίας ή με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 και αποτελούνται από γενετικά τροποποιημένες ποικιλίες που διατίθενται στην αγορά σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ σχετικά με την εμπορία σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού διάδοσης, στο σύνολο ή σε τμήμα της επικρατείας τους, υπό την προϋπόθεση ότι:

Τροπολογία 16

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη

Άρθρο 1 – σημείο 1

Οδηγία 2001/18/ΕΚ Άρθρο 26 β – παράγραφος 1 – στοιχείο α)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

(α) τα εν λόγω μέτρα βασίζονται σε λόγους άλλους από εκείνους που συνδέονται με την αξιολόγηση των δυσμενών επιπτώσεων στην υγεία και το περιβάλλον που ενδέχεται να προκύψουν από τη σκόπιμη ελευθέρωση ή τη διάθεση στην αγορά των ΓΤΟ·

Τροπολογία

(α) τα εν λόγω μέτρα βασίζονται σε

ι) επιστημονικώς αιτιολογημένους λόγους που σχετίζονται με περιβαλλοντικές συνέπειες που ενδέχεται να προκύψουν από τη σκόπιμη ελευθέρωση ή τη διάθεση στην αγορά των ΓΤΟ οι οποίοι συμπληρώνουν τους περιβαλλοντικούς αντικτύπους που εξετάστηκαν κατά την επιστημονική αξιολόγηση των αντικτύπων στο περιβάλλον η οποία διεξήχθη δυνάμει του τμήματος Γ της παρούσης οδηγίας ή λόγους που σχετίζονται με τη διαχείριση του κινδύνου. Στους λόγους αυτούς συγκαταλέγονται:

- η πρόληψη της ανάπτυξης της αντίστασης στα φυτοφάρμακα μεταξύ των ζιζανίων και των παράσιτων·

- η επιθετικότητα ή η ανθεκτικότητα μιας γενετικά τροποποιημένης ποικιλίας, ή η δυνατότητα διασταύρωσης με εγχώρια καλλιεργημένα ή άγρια φυτά·

- η πρόληψη των αρνητικών συνεπειών στο τοπικό περιβάλλον οι οποίες προκαλούνται από αλλαγές στις γεωργικές πρακτικές που συνδέονται με την καλλιέργεια ΓΤΟ·

- η διατήρηση και η ανάπτυξη των γεωργικών πρακτικών που παρέχουν καλύτερη δυνατότητα συνδυασμού της παραγωγή με τη βιωσιμότητα του

οικοσυστήματος·

- η διατήρηση της τοπικής βιοποικιλότητας, περιλαμβανομένων ορισμένων βιότοπων και οικοσυστημάτων ή ορισμένων ειδών χαρακτηριστικών της φύσης και του τοπίου·

- η έλλειψη κατάλληλων δεδομένων ή η ύπαρξη αντιφατικών δεδομένων ή η συνεχιζόμενη επιστημονική αβεβαιότητα σχετικά με τις δυνητικές αρνητικές συνέπειες από την ελευθέρωση ΓΤΟ στο περιβάλλον κράτους μέλους ή περιοχής, περιλαμβανομένων των συνεπειών στη βιοποικιλότητα·

ii) λόγους που σχετίζονται με κοινωνικοοικονομικούς ανικτύπους. Στους λόγους αυτούς συγκαταλέγονται:

- το ανέφικτο ή το υψηλό κόστος των μέτρων συνύπαρξης ή η αδυναμία υλοποίησης μέτρων συνύπαρξης λόγω συγκεκριμένων γεωγραφικών συνθηκών, όπως είναι μικρά νησιά ή ορεινές περιοχές·

- η ανάγκη προστασίας της ποικιλομορφίας της γεωργικής παραγωγής·

- ανάγκη εξασφάλισης της καθαρότητας των σπόρων σποράς·

iii) άλλους λόγους που μπορεί να περιλαμβάνουν τη χρήση γης, τη χωροταξία ή άλλους εύλογους παράγοντες·

Τροπολογία 17

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη

Άρθρο 1 – σημείο 1

Οδηγία 2001/18/EK

Άρθρο 26 β – παράγραφος 1 – στοιχείο α α(νέο)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

(α α) στις περιπτώσεις όπου τα μέτρα αυτά αφορούν καλλιέργειες που έχουν ήδη τύχει έγκρισης σε επίπεδο Ένωσης, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι αγρότες που καλλιέργησαν νόμιμα αυτά τα είδη έχουν στη διάθεσή τους αρκετό χρόνο για να τελειώσουν με την τρέχουσα περίοδο βλάστησης·

Τροπολογία 18

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη

Άρθρο 1 – σημείο 1

Οδηγία 2001/18/EK

Άρθρο 26 β – παράγραφος 1 – στοιχείο α β (νέο)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

(α β) τα εν λόγω μέτρα σέβονται τις τοπικές γεωργικές και καλλιεργητικές παραδόσεις·

Τροπολογία 19

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη

Άρθρο 1 – σημείο 1

Οδηγία 2001/18/EK

Άρθρο 26 β – παράγραφος 1 – στοιχείο α γ (νέο)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

(α γ) τα εν λόγω μέτρα έχουν αποτελέσει αντικείμενο εκ των προτέρων δημόσιας διαβούλευσης ελάχιστης διάρκειας τριάντα ημερών.

Αιτιολόγηση

Για να μπορούν οι αρμόδιες αρχές να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις, τα ενδιαφερόμενα μέρη πρέπει να μπορούν να κοινοποιήσουν τις παρατηρήσεις τους πριν από την έγκριση αυτών των μέτρων, τα οποία ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο σε διάφορους τομείς.

Τροπολογία 20

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη

Άρθρο 1 – σημείο 1

Οδηγία 2001/18/EK

Άρθρο 26 β – παράγραφος 1 – στοιχείο β

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

β) τα εν λόγω μέτρα συμμορφώνονται με τις Συνθήκες.

Τροπολογία

β) τα εν λόγω μέτρα συμμορφώνονται με τις Συνθήκες, **ειδικότερα με την αρχή της αναλογικότητας.**

Τροπολογία 21

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη

Άρθρο 1 – σημείο 1

Οδηγία 2001/18/EK

Άρθρο 26 β – παράγραφος 1 α (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

Τα κράτη μέλη θέτουν οιοδήποτε μέτρο στη διάθεση όλων των ενδιαφερόμενων παραγόντων, περιλαμβανομένων των καλλιεργητών, τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από την έναρξη της περιόδου βλάστησης. Στην περίπτωση όπου το χρονικό διάστημα από την έγκριση του σχετικού ΓΤΟ έως την έναρξη της περιόδου βλάστησης είναι μικρότερο του τριμήνου, τα κράτη μέλη θέτουν τα εν λόγω μέτρα στη διάθεση του κοινού μόλις εγκριθούν.

Amendment 22

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη

Άρθρο 1 – σημείο 1

Directive Directive 2001/18/EC

Άρθρο 26 β – παράγραφος 1 β (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

Τα κράτη μέλη εγκρίνουν τα μέτρα για μέγιστο διάστημα πέντε ετών και

προβαίνουν σε ανασκόπησή τους όταν ανανεώνεται η έγκριση του ΓΤΟ.

Amendment 23

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη

Άρθρο 1 – σημείο 1

Οδηγία 2001/18/EK

Άρθρο 26 β – παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Κατά παρέκκλιση από την οδηγία 98/34/EK, τα κράτη μέλη που προτίθενται να εγκρίνουν *αιτιολογημένα* μέτρα βάσει του παρόντος άρθρου, τα κοινοποιούν στα λοιπά κράτη μέλη και την Επιτροπή ένα μήνα πριν από την έγκρισή τους για λόγους ενημέρωσης».

Τροπολογία

Κατά παρέκκλιση από την οδηγία 98/34/EK, τα κράτη μέλη που προτίθενται να εγκρίνουν μέτρα βάσει του παρόντος άρθρου, τα κοινοποιούν στα λοιπά κράτη μέλη και την Επιτροπή ένα μήνα πριν από την έγκρισή τους για λόγους ενημέρωσης.

Αιτιολόγηση

Η λέξη "αιτιολογημένα" δεν χρειάζεται. Είναι υποκειμενική και ενδέχεται να περιορίσει άνευ λόγου τις δυνατότητες των κρατών μελών.

Τροπολογία 24

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη

Άρθρο 1 – σημείο 1 α (νέο)

Οδηγία 2001/18/EK

Άρθρο 26 β α (νέο)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

(1 α) Παρεμβάλλεται το εξής άρθρο:

"Άρθρο 26 β α

Απαιτήσεις περί ευθύνης

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν ένα γενικό υποχρεωτικό σύστημα οικονομικής ευθύνης και οικονομικών εγγυήσεων, για παράδειγμα μέσω ασφάλισης, το οποίο ισχύει για όλους τους επιχειρηματικούς παράγοντες και το οποίο εξασφαλίζει ότι ο μολύνων πληρώνει για ακούσιες αρνητικές συνέπειες ή ζημιά που ενδέχεται να προκληθούν λόγω της

σκόπιμης ελευθέρωσης ΓΤΟ ή διάθεσής τους στην αγορά."

Αιτιολόγηση

Εάν στα διάφορα κράτη μέλη ισχύουν διαφορετικοί κανόνες καλλιέργειας, είναι ακόμα πιο σημαντικό να τίθεται σε λειτουργία από κάθε κράτος μέλος ένα αυστηρό σύστημα το οποίο να εξασφαλίζει ότι ο μολύνων πληρώνει για ακούσιες αρνητικές συνέπειες ή ζημιές. Μέχρι τώρα, οι συμβατικοί ή οικολογικοί αγρότες συχνά δεν προστατεύονται επαρκώς έναντι του ενδεχομένου μολύνσεων με ΓΤΟ.

Τροπολογία 25

Πρόταση κανονισμού

Άρθρο 1 – σημείο 1 β (νέο)

Οδηγία 2001/18/EK

Άρθρο 26 β β (νέο)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

(1β) Παρεμβάλλεται το εξής άρθρο:

‘Άρθρο 26 β β

Σήμανση "χωρίς ΓΤΟ"

Η Επιτροπή προτείνει εναρμονισμένες προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι οικονομικοί παράγοντες μπορούν να χρησιμοποιούν όρους που υποδεικνύουν την μη ύπαρξη ΓΤΟ στα προϊόντα.’

Αιτιολόγηση

Οι κατευθυντήριες γραμμές της 13ης Ιουλίου 2010 για τη συνύπαρξη των καλλιεργειών δηλώνουν ότι τα κράτη μπορούν να λάβουν μέτρα για την αποφυγή των οικονομικών επιπτώσεων που συνδέονται με την παρουσία ΓΤΟ σε ποσότητα κάτω του κοινοτικού ορίου σήμανσης του 0,9%. Προς αποφυγή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι οικονομικοί παράγοντες μπορούν να χρησιμοποιούν όρους που υποδεικνύουν τη μη ύπαρξη ΓΤΟ στα προϊόντα πρέπει να εναρμονισθούν σε κοινοτικό επίπεδο.

Τροπολογία 26

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη Άρθρο 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την [...] ημέρα από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τροπολογία

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την **εικοστή** ημέρα από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1 – Πλαίσιο

Η Οδηγία 2001/18 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12 Μαρτίου 2001 σχετικά με την σκόπιμη ελευθέρωση γενετικά τροποποιημένων οργανισμών (ΓΤΟ) στο περιβάλλον και ο Κανονισμός αριθ. 1829/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Σεπτεμβρίου 2003 σχετικά με τα γενετικώς τροποποιημένα τρόφιμα και ζωοτροφές καθορίζουν ένα εξαιρετικά αυστηρό πλαίσιο το οποίο φιλοδοξεί να εγγυηθεί, υπό την προϋπόθεση ότι θα εφαρμοστεί ορθά, υψηλό επίπεδο προστασίας της ζωής και της υγείας των ανθρώπων, της υγείας και της καλής διαβίωσης των ζώων, του περιβάλλοντος και των συμφερόντων των καταναλωτών, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Η Οδηγία δεν επιτρέπει την άδεια διάθεσης στην αγορά ΓΤΟ παρά μόνο μετά τη διεξαγωγή ειδικής αξιολόγησης των κινδύνων για το περιβάλλον, σύμφωνα με τις αρχές που αναφέρονται στο παράρτημα II, επί τη βάση πληροφοριών που παρέχονται από τον αιτούντα και οι οποίες αναφέρονται στο παράρτημα III. Το παράρτημα II, που καθορίζει τις εφαρμοστέες αρχές και την αξιολόγηση των κινδύνων για το περιβάλλον, απαιτεί να λαμβάνονται υπόψη οι επιπτώσεις, άμεσες και έμμεσες, αλλά και αυτές που εκδηλώνονται άμεσα ή και αργότερα, καθώς και η ανάλυση των σωρευτικών μακροπρόθεσμων επιπτώσεων που συνδέονται με την ελευθέρωση και τη διάθεση στην αγορά των ΓΤΟ. Ο όρος σωρευτικές μακροπρόθεσμες επιπτώσεις περιλαμβάνει τις συσσωρευμένες επιπτώσεις από την χορήγηση αδειών για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον και, μεταξύ άλλων, για τη χλωρίδα και την πανίδα, την γονιμότητα του εδάφους, την αποδόμηση οργανικών υλικών από το έδαφος, την αλυσίδα διατροφής των ανθρώπων ή των ζώων, την βιολογική ποικιλομορφία, την υγεία των ζώων και τα προβλήματα ανοχής στα αντιβιοτικά.

Στην Οδηγία διευκρινίζεται στα παραρτήματα II και III η ανάγκη εκπόνησης μελετών σχετικά με τις συνθήκες ελευθέρωσης και το περιβάλλον υποδοχής, πράγμα που προϋποθέτει σοβαρή μελέτη των περιοχών υποδοχής στις οποίες προβλέπεται η καλλιέργεια, καθώς και η ανάγκη για πληροφορίες σχετικά με την αλληλεπίδραση μεταξύ των ΓΤΟ και του περιβάλλοντος.

Τα παραρτήματα III έως VII απαιτούν πληροφορίες σχετικά με τα σχέδια επίβλεψης, ελέγχου, διαχείρισης των απορριμμάτων και αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, τα οποία περιλαμβάνουν εθνικές τεχνικές επίβλεψης, επιβεβλημένους περιορισμούς για την ελευθέρωση, διαχείριση των αποβλήτων και κυρίως σχέδια αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης τα οποία να επιτρέπουν την εφαρμογή μεθόδων απολύμανσης των περιοχών που έχουν προσβληθεί, την απομόνωση των περιοχών, προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος σε περίπτωση εμφάνισης ανεπιθύμητων επιπτώσεων.

Εξάλλου, η Οδηγία 2001/18 διευκρινίζει, στο άρθρο 19 με τον τίτλο «Έγκριση», ότι σε περίπτωση που ένας ΓΤΟ αποτελέσει αντικείμενο έγκρισης για διάθεση στην αγορά, μπορεί να χρησιμοποιηθεί χωρίς άλλη κοινοποίηση υπό την προϋπόθεση ότι οι ειδικές προϋποθέσεις χρησιμοποίησης και τα περιβάλλοντα ή/οι γεωγραφικές ζώνες που καθορίζονται με τις προϋποθέσεις αυτές, τηρούνται αυστηρά.

2 – Στόχοι της πρότασης της Επιτροπής

Η πρόταση αυτή κατατίθεται σε ένα πλαίσιο επίμονης αντίστασης της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης στο θέμα της ελευθέρωσης των ΓΤΟ και της χρησιμοποίησής τους στον αγροτικό τομέα. Σύμφωνα με την τελευταία σφυγμομέτρηση του Ευρωβαρόμετρου επί του θέματος, η οποία δημοσιεύθηκε τον Οκτώβριο του 2010, το 61% των ευρωπαίων εκτιμούν ότι αισθάνονται άσχημα με την "ιδέα της διατροφής με ΓΤΟ" και το ίδιο ποσοστό (61%) διαφωνούν με την ιδέα να ενθαρρυνθεί η ανάπτυξη της διατροφής με ΓΤΟ. Μόνο το 21% συμφωνούν (έναντι 58% που διαφωνούν) με τη δήλωση ότι "η διατροφή με ΓΤΟ είναι ασφαλής για τις μελλοντικές γενεές". Λιγότεροι από το ένα τέταρτο των ευρωπαίων (23%) συμφωνούν με την ιδέα ότι "η διατροφή με ΓΤΟ δεν είναι βλαπτική για το περιβάλλον· άνω του 53% διαφωνούν με τη δήλωση αυτή (το ένα τέταρτο "δεν γνωρίζουν"). Τέλος, σε καμία από τις χώρες, η πλειοψηφία των συμμετασχόντων στην σφυγμομέτρηση δεν συμφωνεί με τη δήλωση ότι η καλλιέργεια των ΓΤΟ είναι καλή για την εθνική οικονομία.

Η έλλειψη εμπιστοσύνης της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης έναντι των γεωργικών ΓΤΟ οφείλεται κυρίως στην μη συστηματική εφαρμογή της Οδηγίας 2001/18. Πράγματι, οι προβλεπόμενες μελέτες δεν πραγματοποιούνται από τους αιτούντες, είτε πρόκειται για μελέτες επί των μακροπρόθεσμων επιπτώσεων, για προκαταρκτικές μελέτες στα περιβάλλοντα υποδοχής, είτε για συνεκτίμηση των κοινωνικο-οικονομικών επιπτώσεων.

Οι απαιτήσεις της Οδηγίας επί θεμάτων αξιολόγησης των κινδύνων δεν τηρούνται και οι παραλείψεις αυτές όσον αφορά την εφαρμογή, είναι ο κύριος λόγος της αντίθεσης πολλών κρατών μελών για την έναρξη καλλιέργειας ΓΤΟ στην επικράτειά τους. Αξίζει, στο σημείο αυτό, να υπενθυμίσουμε ότι η έναρξη της καλλιέργειας και η ελευθέρωση των διαγονιδιακών φυτών στο έδαφος αποτελεί διαφορετικό θέμα από την έγκριση διάθεσης στην αγορά και την κατανάλωση, την ελεύθερη κυκλοφορία των παραγόμενων αγαθών, θέματα στα οποία δεν αφορά το παρόν κείμενο.

Στα πορίσματα που ενεκρίθησαν ομόφωνα την 4η Δεκεμβρίου 2008, το Συμβούλιο ζήτησε την ενίσχυση της περιβαλλοντικής αξιολόγησης και των μέσων επίβλεψης· σημείωσε ότι η εντολή που εδόθη στην Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) από την Επιτροπή περιελάμβανε λεπτομερή αξιολόγηση των μακροπρόθεσμων επιπτώσεων των γενετικά τροποποιημένων φυτών στο περιβάλλον, καθώς και την επέκταση της λεπτομερούς αξιολόγησης των κινδύνων.

Το Συμβούλιο, σύμφωνα με τη νομοθεσία, ζητά ειδικότερα να ληφθούν υπόψη οι δυνητικές επιπτώσεις των γενετικά τροποποιημένων φυτών επί των περιβαλλόντων υποδοχής, την απογραφή των γεωγραφικών ζωνών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις οποίες τα γενετικώς τροποποιημένα αυτά φυτά μπορούσαν να ελευθερωθούν, την επιλογή των τεχνικών που επιτρέπουν την αξιολόγηση των μακροπρόθεσμων δυνητικών επιπτώσεων, περιλαμβανομένων και των πειραματικών μεθόδων. Το Συμβούλιο ζήτησε επίσης αυστηρότερο καθορισμό των απαιτούμενων κριτηρίων και των απαιτήσεων για την αξιολόγηση των γενετικώς τροποποιημένων φυτών, επειδή είναι ανάγκη να εξασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ των αξιολογήσεων των κινδύνων που παρουσιάζουν τα γενετικώς τροποποιημένα φυτά που παράγουν δραστικές ουσίες οι οποίες περιλαμβάνονται στην Οδηγία 91/414/EK καθώς και τις ουσίες των αντίστοιχων φυτοϋγειονομικών προϊόντων.

Το Συμβούλιο επίσης απαίτησε να ασκηθεί και να δημοσιευθεί τακτική και εις βάθος επίβλεψη από τους δικαιούχους των εγκρίσεων προς διερεύνηση των ενδεχόμενων ανεπιθύμητων επιπτώσεων που προβλέπονται από την Οδηγία. Οι δραστηριότητες της επίβλεψης έπρεπε να οριστικοποιηθούν, τα αποτελέσματα να διαβιβαστούν στην Επιτροπή και να τεθούν στη διάθεση του κοινού. Μέχρι σήμερα όμως καμία σοβαρή μελέτη επίβλεψης δεν πραγματοποιήθηκε και τα συστήματα ελέγχου δεν έχουν ακόμη εγκατασταθεί.

Το Συμβούλιο ζήτησε επίσης να υποβληθεί έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της Οδηγίας, η οποία να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, αξιολόγηση των κοινωνικοοικονομικών συνεπειών των σκόπιμων ελευθερώσεων και της διάθεσης στην αγορά των ΓΤΟ, ώστε να είναι δυνατή η υποβολή της έκθεσης προ του Ιουνίου 2010.

Τέλος, το Συμβούλιο εξέφρασε την επιθυμία να βελτιωθεί η λειτουργία της EFSA. Τότε, είχε διευκρινιστεί ότι τα κράτη μέλη μπορούσαν να ενισχύσουν τις δυνατότητες να διατυπώσουν τις απόψεις τους επί των συμπληρωματικών πληροφοριών που παρείχοντο από τον αιτούντα· ότι έπρεπε να δημιουργηθεί ένα ευρύ δίκτυο επιστημονικών οργανισμών· ότι ήταν απαραίτητο οι ενδεχόμενες πηγές διχογνωμιών μεταξύ των επιστημονικών απόψεων να εντοπιστούν και να συζητηθούν· ότι ήταν απαραίτητο οι κίνδυνοι να αποτελέσουν αντικείμενο συστηματικής και ανεξάρτητης έρευνας και οι ανεξάρτητοι ερευνητές να έχουν πρόσβαση σε όλα τα καίριας σημασίας έγγραφα. Παρά ταύτα, ελάχιστες ανεξάρτητες μελέτες εκπονήθηκαν σχετικά με τους κινδύνους. Από την άλλη πλευρά, ενώ απεκαλύφθησαν προφανείς συγκρούσεις συμφερόντων, φαίνεται ότι στην ημερήσια διάταξη υπάρχει μια μεταρρύθμιση των διαδικασιών πραγματογνωμοσύνης της EFSA η οποία όμως δεν έχει ακόμη πραγματοποιηθεί.

Κατά συνέπεια, οι επιφυλάξεις που εκδηλώθηκαν από ορισμένο αριθμό κρατών μελών φαίνονται απολύτως δικαιολογημένες λόγω αυτών των ασυνεπειών και των κενών κατά την ουσιαστική εφαρμογή της Οδηγίας 2001/18 και του Κανονισμού 1829/2003.

Έχει συνεπώς ιδιαίτερη σημασία να εισέλθουμε πρώτα απ' όλα σε μία φάση ουσιαστικής εφαρμογής των υφισταμένων κειμένων που αφορούν την αξιολόγηση των κινδύνων.

3 – Νομικά στοιχεία της πρότασης

Στο πλαίσιο αυτό, το σχέδιο κανονισμού της Επιτροπής με το οποίο επιχειρείται να δοθεί αρμοδιότητα στα κράτη μέλη ως προς την χρησιμοποίηση του εδάφους τους προς τον σκοπό της καλλιέργειας ΓΤΟ επιδιώκει έναν ευκαταίο στόχο. Το κείμενο αυτό πρέπει να συνοδευτεί από την επεξεργασία νέων κατευθυντηρίων γραμμών όσον αφορά την αξιολόγηση των υγειονομικών και περιβαλλοντικών κινδύνων, σχετικά με τους οποίους οι κατευθυντήριες γραμμές πρέπει να επιτρέπουν επιτέλους την ουσιαστική εφαρμογή των κανόνων που προβλέπονται από την Οδηγία 2001/18 και από το παράρτημα της II. Η πρόταση αυτή πρέπει να λάβει επίσης υπόψη το άρθρο 19(1) της Οδηγίας, το οποίο προβλέπει τον καθορισμό ειδικών προϋποθέσεων χρησιμοποίησης, για τις οποίες τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι απαιτητικότερα.

Κατά πρώτον, η διατύπωση του σχεδίου κανονισμού δεν μπορεί να περιορίζεται σε αρνητικό

ορισμό των λόγων που ενδέχεται να επικαλεσθούν τα κράτη μέλη. Οι αντίστοιχες γνωμοδοτήσεις των νομικών υπηρεσιών του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου, διετύπωσαν σοβαρές επιφυλάξεις όσον αφορά τη νομιμότητα των εθνικών μέτρων που θα ελαμβάνοντο από τα κράτη μέλη επί τη βάσει λόγων άσχετων με περιβαλλοντικούς προβληματισμούς, όπως η δημόσια ηθική, η δημόσια ή η ηθική τάξη. Εξάλλου, θα ήταν καιρός να αναγνωρίσουμε ότι η αξιολόγηση των περιβαλλοντικών κινδύνων που πραγματοποιείται σε κοινοτικό επίπεδο δεν είναι δυνατόν να είναι εξαντλητική δεδομένης της ποικιλίας των ευρωπαϊκών οικοσυστημάτων και της ποικιλίας των ενδεχόμενων άμεσων ή έμμεσων επιπτώσεων.

Προκειμένου να γίνει σεβαστή η εσωτερική αγορά και οι κοινοτικές αξιολογήσεις – στο βαθμό που οι απαραίτητες μεταρρυθμίσεις μπορούν να αποκαταστήσουν την αξιοπιστία του καταλόγου του ΓΤΟ της EFSA - οι λόγοι που επικαλούνται τα κράτη μέλη πρέπει να λειτουργούν συμπληρωματικώς προς την EFSA. Οι λόγοι όμως που επικαλούνται τα κράτη μέλη δεν μπορούν να αποκλείσουν περιβαλλοντικούς ή γεωργο-περιβαλλοντικούς λόγους, ειδικότερα τοπικούς ή/και περιφερειακούς, οι οποίοι δεν απετέλεσαν αντικείμενο κοινοτικής αξιολόγησης. Οι λόγοι που επικαλούνται τα κράτη μέλη πρέπει κατ' ανάγκην να στηρίζονται, τουλάχιστον εν μέρει, σε επιστημονικά δεδομένα είτε αφορούν περιβαλλοντική είτε άλλη επίπτωση.

Η διάκριση στην οποία προβαίνει η Επιτροπή στην αιτιολογική της έκθεση μεταξύ, αφενός, μιας "επιστημονικής" αξιολόγησης που θα μπορούσε να εξασφαλιστεί σε κοινοτικό επίπεδο, και, αφετέρου, των λόγων που ουδεμία σχέση έχουν με την επιστημονική συζήτηση σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, είναι απλοϊκή και δεν απεικονίζει την σύνθετη σχέση που υπάρχει μεταξύ της αξιολόγησης του κινδύνου και της διαχείρισης του κινδύνου. Η διάκριση αυτή παραθεωρεί επίσης το γεγονός ότι δεν λαμβάνονται υπόψη οι επιστημονικές αβεβαιότητες, πράγμα το οποίο προβλέπεται από τα κείμενα, μπορεί να υπονομεύει τη λήψη των ενδεδειγμένων αποφάσεων για τη διαχείριση των κινδύνων και ακόμη την εφαρμογή της αρχής της προφύλαξης. Είτε πρόκειται για τις επιπτώσεις της χρησιμοποίησης ενός ζιζανιοκτόνου σε συνδυασμό με ένα γενετικά τροποποιημένο φυτό ανεκτικό στο εν λόγω ζιζανιοκτόνο, για την επίπτωση της αλλαγής των γεωργικών πρακτικών που προκαλείται από την χρησιμοποίηση ενός ΓΤΟ, είτε για τον κίνδυνο εμφάνισης αντίστασης από βλαβερά έντομα στην τοξίνη Bt σε μία συγκεκριμένη περιφέρεια, όλα τα ενδεχόμενα αυτά συνεπάγονται αξιολόγηση επιστημονικών δεδομένων - ή της ανεπάρκειας τους - συνδεδεμένων με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Στο θέμα της μόλυνσης της συμβατικής ή της βιολογικής γεωργίας από ΓΤΟ, της ονομαζόμενης "συνύπαρξης", η Επιτροπή δικαιολόγησε πάντοτε την άρνηση της να νομοθετήσει σε κοινοτικό επίπεδο λόγω της ποικιλίας των γεωργικών πρακτικών, των κλιματολογικών συνθηκών και της γεωγραφίας, μεταξύ των κρατών μελών αλλά και στο πλαίσιο ενός εκάστου κράτους μέλους. Η ίδια αυτή ποικιλία υφίσταται και για τα οικοσυστήματα και τα περιβάλλοντα υποδοχής και δικαιολογεί την εφαρμογή της επικουρικότητας για την καλλιέργεια των ΓΤΟ, κατά την ίδια λογική.

Τέλος, προκειμένου να μην παραταθεί η σημερινή κατάσταση με την έλλειψη μελετών, οι οποίες εντούτοις απαιτούνται από τα κείμενα, είναι σκόπιμο να ενισχυθεί η εξουσία των κρατών σε περίπτωση έλλειψης των κατάλληλων στοιχείων όσον αφορά τις επιπτώσεις στο εθνικό, περιφερειακό ή/και τοπικό επίπεδο. Πρέπει να γίνουν σεβαστά τα δικαιώματα των

κρατών μελών όσον αφορά την χρησιμοποίηση της επικράτειάς τους, θέμα το οποίο σχετίζεται με την επικουρικότητα και δεν αμφισβητεί καθόλου τους κανόνες που αφορούν την εσωτερική αγορά και την ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών και προϊόντων στο έδαφος της Ένωσης.

Το υψηλό επίπεδο της υγείας και του περιβάλλοντος, στο οποίο αποσκοπούν τόσο η Οδηγία 2001/18 όσο και άλλα κοινοτικά κείμενα, δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί παρά μόνο στον βαθμό που τα κράτη μέλη μπορούν πράγματι -λαμβάνομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων της επικράτειάς τους, των καλλιεργητικών μεθόδων και των επιλογών τους όσον αφορά την χωροταξία- να έχουν στη διάθεσή τους όλες τις απαραίτητες μελέτες όσον αφορά, αφενός, το περιβάλλον υποδοχής και, αφετέρου, τις προϋποθέσεις των σχεδίων επίβλεψης.

Τέλος, είναι σκόπιμο τα μέτρα που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη να εφαρμόζονται σε ένα συγκεκριμένο ΓΤΟ ή ενδεχομένως, σε μία ομάδα ΓΤΟ με παρεμφερή χαρακτηριστικά, παρά σε όλους τους ΓΤΟ. Τα μέτρα αυτά πρέπει να είναι αιτιολογημένα. Εξάλλου, η ενδεχόμενη καλλιέργεια ΓΤΟ δεν θα πρέπει να προκαλεί επιπλέον κόστος για τους αγρότες της συμβατικής ή της βιολογικής καλλιέργειας. Είναι συνεπώς σκόπιμο να καταστεί υποχρεωτική η λήψη μέτρων από τα κράτη μέλη, μέτρων που θα αποσκοπούν στην αποφυγή ύπαρξης ΓΤΟ σε άλλα προϊόντα· ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στις ενδεχόμενες διαμεθοριακές μολύνσεις.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

15.3.2011

Κύριο Jo Leinen,
Πρόεδρο
Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων
ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

Θέμα: *Γνωμοδότηση σχετικά με τη νομική βάση της πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/18/ΕΚ όσον αφορά τη δυνατότητα που παρέχεται στα κράτη μέλη να περιορίζουν ή να απαγορεύουν την καλλιέργεια ΓΤΟ στην επικράτειά τους (COM(2010)0375 τελικό)*

Κύριε Πρόεδρε,

Με επιστολή της 10 Μαρτίου 2011, ζητήσατε από την Επιτροπή Νομικών Θεμάτων να εξετάσει, σύμφωνα με το άρθρο 37, παράγραφος 2, του Κανονισμού, την ισχύ της νομικής βάσης της ανωτέρω πρότασης της Επιτροπής.

Ιστορικό

Η οδηγία 2001/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Μαρτίου 2001, για τη σκόπιμη ελευθέρωση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών στο περιβάλλον¹ και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, για τα γενετικώς τροποποιημένα τρόφιμα και ζωοτροφές² θεσπίζουν εναρμονισμένο σύστημα εκτίμησης του κινδύνου των περιβαλλοντικών και υγειονομικών παραγόντων που σχετίζονται με τη χορήγηση έγκρισης για τη χρήση ΓΤΟ και καθορίζουν λεπτομερείς διαδικαστικούς κανόνες για τη μεταγενέστερη άδεια εμπορίας. Η οδηγία 2001/18/ΕΚ περιέχει επίσης διατάξεις σχετικά με τη σκόπιμη ελευθέρωση ΓΤΟ³ για σκοπούς διαφορετικούς από τη διάθεσή τους στην αγορά⁴ (π.χ. για

¹ ΕΕ L 106, 17.4.2001, σ. 1.

² ΕΕ L 268, 18.10.2003, σ. 1.

³ Η "σκόπιμη ελευθέρωση" ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 3 της οδηγίας ως εξής: "σκόπιμη ελευθέρωση": οποιαδήποτε σκόπιμη εισαγωγή ενός ΓΤΟ ή ενός συνδυασμού ΓΤΟ στο περιβάλλον, κατά την οποία δεν χρησιμοποιούνται ειδικά μέτρα απομόνωσης προκειμένου να περιορίζεται η επαφή τους με τον ευρύτερο πληθυσμό και το περιβάλλον και να παρέχεται υψηλό επίπεδο προστασίας".

⁴ "Διάθεση στην αγορά": η διάθεση σε τρίτους, είτε επί πληρωμή είτε δωρεάν.
Οι ακόλουθες ενέργειες δεν θεωρούνται ως διάθεση στην αγορά:

καλλιέργεια). Η διαδικασία έγκρισης πραγματοποιείται στην ουσία ως εξής: (i) ο αιτών υποβάλει στην αρμόδια αρχή κράτους μέλους αίτηση για τη χορήγηση έγκρισης στην οποία περιλαμβάνεται και εκτίμηση των κινδύνων για την υγεία και το περιβάλλον· (ii) η αρμόδια αρχή εκδίδει έκθεση αξιολόγησης που αφορά την εκτίμηση των κινδύνων. Σε περίπτωση που κάποια κράτη μέλη προβάλουν αντιρρήσεις, παρεμβαίνει στη διαδικασία η Επιτροπή. Εάν δεν υπάρξουν αντιρρήσεις, ο ΓΤΟ εγκρίνεται σε επίπεδο κράτους μέλους ενώ, στην πιο συχνή περίπτωση που υπάρχουν αντιρρήσεις και αποκλίνουσες εκτιμήσεις, η Επιτροπή χορηγεί την έγκριση για τον ΓΤΟ. Στο άρθρο 22 της οδηγίας ορίζεται η "ρήτρα ελεύθερης κυκλοφορίας" δια της οποίας απαγορεύεται στα κράτη μέλη να εμποδίσουν τη διάθεση στην αγορά εγκεκριμένων δυνάμει της παρούσας οδηγίας ΓΤΟ. Σύμφωνα με το άρθρο 23 της οδηγίας, τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίσουν ή να απαγορεύσουν την χρήση και /ή πώληση ΓΤΟ για λόγους υγειονομικούς ή περιβαλλοντικούς μόνο σε περίπτωση κατά την οποία προκύψουν, μετά από την έγκριση, νέα στοιχεία για υγειονομικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους συναφείς με τον ΓΤΟ. Ο κανονισμός αριθ. 1829/2003 περιέχει ανάλογες διατάξεις σχετικές με την έγκριση ΓΤΟ για χρήση σε τρόφιμα και ζωοτροφές, για τρόφιμα και ζωοτροφές που περιέχουν ΓΤΟ ή αποτελούνται από ΓΤΟ και για τρόφιμα και ζωοτροφές που παράγονται από συστατικά που παράγονται από ΓΤΟ, ή περιέχουν συστατικά που παράγονται από ΓΤΟ. Υπ' αυτή την έννοια, ο κανονισμός συνιστά ειδική διάταξη (*lex specialis*) στο στάδιο της έγκρισης ΓΤΟ για χρήση σε τρόφιμα και ζωοτροφές.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η οδηγία και ο κανονισμός καθιερώνουν ένα νομικό πλαίσιο για την έγκριση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών (ΓΤΟ) το οποίο έχει πλήρη εφαρμογή στους ΓΤΟ που χρησιμοποιούνται υπό μορφή σπόρων ή άλλου φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού διάδοσης για τον σκοπό της καλλιέργειας σε ολόκληρη της ΕΕ. Δυνάμει αυτού του συνόλου νομοθεσίας, οι ΓΤΟ για καλλιέργεια θα πρέπει να υποβάλλονται σε ατομική αξιολόγηση κινδύνου πριν να εγκριθούν για να διατεθούν στην αγορά της Ένωσης. Ο στόχος της διαδικασίας έγκρισης είναι να εξασφαλιστεί υψηλό επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης ζωής και υγείας, της υγείας και της ευζωίας των ζώων, του περιβάλλοντος και των συμφερόντων των καταναλωτών, ενώ παράλληλα εξασφαλίζεται η αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Στις 13 Ιουλίου 2010 η Επιτροπή πρότεινε να τροποποιηθεί η οδηγία 2001/18/ΕΚ όσον αφορά τη δυνατότητα των κρατών μελών να εγκρίνουν μέτρα για τον περιορισμό ή την απαγόρευση της καλλιέργειας ενός ΓΤΟ ή μιας ειδικής ομάδας ΓΤΟ σε μέρος ή στο σύνολο της επικράτειάς τους. Την ίδια ημερομηνία, η Επιτροπή δημοσίευσε ανακοίνωση σχετικά με την ελευθερία των κρατών μελών να αποφασίζουν όσον αφορά τις γενετικά τροποποιημένες καλλιέργειες¹ στην οποία διευκρινίζονται οι λόγοι που αιτιολογούν την πρόταση να εισαχθεί μια πιο ευέλικτη προσέγγιση σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία όσον αφορά την

-
- η διάθεση γενετικώς τροποποιημένων μικροοργανισμών για δραστηριότητες που διέπονται από την οδηγία 90/219/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 1990, για την περιορισμένη χρήση γενετικώς τροποποιημένων μικροοργανισμών, συμπεριλαμβανομένων των συλλογών καλλιέργειών·
 - η διάθεση ΓΤΟ, εκτός των μικροοργανισμών που αναφέρονται στην πρώτη παύλα, προς αποκλειστική χρήση για δραστηριότητες κατά τις οποίες χρησιμοποιούνται αυστηρά μέτρα απομόνωσης προκειμένου να περιορίζεται η επαφή τους με τον ευρύτερο πληθυσμό και το περιβάλλον και να παρέχεται υψηλό επίπεδο προστασίας· τα μέτρα θα πρέπει να βασίζονται στις ίδιες αρχές περιορισμού που προβλέπονται στην οδηγία 90/219/ΕΟΚ·
 - η διάθεση ΓΤΟ που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για σκόπιμες ελευθερώσεις οι οποίες τηρούν τις απαιτήσεις του μέρους Β της παρούσας οδηγίας."

¹ COM (2010) 0380.

καλλιέργεια ΓΤΟ.

Στους κόλπους του Συμβουλίου, η ad hoc ομάδα εργασίας, την οποία συνέστησε η Επιτροπή Μονίμων Αντιπροσώπων (COREPER) με σκοπό την εξέταση της προτάσεως, εντόπισε αρκετά ζητήματα και ανησυχίες, στα οποία περιλαμβάνεται και το ζήτημα της νομικής βάσης. Απαντώντας, η Νομική Υπηρεσία του Συμβουλίου εξέδωσε γνώμη¹ η οποία καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η πρόταση ως έχει δεν βασίζεται εγκύρως στο άρθρο 114 της ΣΛΕΕ. Η Επιτροπή διαφώνησε κατηγορηματικά με το συμπέρασμα αυτό².

Η Νομική Υπηρεσία του Κοινοβουλίου εξέτασε, κατόπιν αιτήματός σας, το ζήτημα και στην από 17ης Νοεμβρίου 2010 γνώμη της συμπεραίνει τα ακόλουθα: "*Η Νομική Υπηρεσία δεν έχει εντοπίσει λόγους ώστε να τεθεί εν αμφιβόλω η επιλογή του άρθρου 114 της ΣΛΕΕ ως νομικής βάσεως για την πρόταση.*"

Η εισηγήτρια, Corinne Lepage, προτείνει την αλλαγή αυτής της νομικής βάσης με αντικατάσταση του άρθρου 114 ΣΛΕΕ από το άρθρο 192 ΣΛΕΕ (τροπολογία 1)³. Η εισηγήτρια προτείνει επίσης και άλλες τροπολογίες στις οποίες προβάλλεται η τροποποίηση της πρότασης της Επιτροπής κατά τρόπο που να δικαιολογείται η προσφυγή στο άρθρο 192 ΣΛΕΕ.

I. Η υπό εξέταση νομική βάση

Η πρόταση της Επιτροπής βασίζεται στο άρθρο 114 ΣΛΕΕ, το οποίο αναφέρει τα εξής:

"Άρθρο 114

(πρώην άρθρο 95 της ΣΕΚ)

1. Εκτός αν ορίζουν άλλως οι Συνθήκες, εφαρμόζονται οι ακόλουθες διατάξεις για την πραγματοποίηση των στόχων του άρθρου 26. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, εκδίδουν τα μέτρα τα σχετικά με την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που έχουν ως αντικείμενο την εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στις φορολογικές διατάξεις, στις διατάξεις για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων και στις διατάξεις για τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των μισθωτών.

3. Η Επιτροπή, στις προτάσεις της που προβλέπονται στην παράγραφο 1, σχετικά με την υγεία, την ασφάλεια, την προστασία του περιβάλλοντος και την προστασία των καταναλωτών, λαμβάνει ως βάση ένα υψηλό επίπεδο προστασίας, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη όσες νέες εξελίξεις βασίζονται σε επιστημονικά δεδομένα. Στα πλαίσια των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων

¹ Κατ' αρχή για λόγους που έχουν σχέση με την "απεναρμόνιση" βλ. έγγραφο αριθ. 15696/10 του Συμβουλίου.

² Έγγραφο εργασίας της Επιτροπής της 19.11.2010 σχετικά με την εκτίμηση των νομικών πτυχών της καλλιέργειας ΓΤΟ (SEC(2010) 1454 τελικό).

³ PR\855067EN.doc

τους, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο επιδιώκουν επίσης την επίτευξη αυτού του στόχου.

4. Όταν, μετά τη θέσπιση μέτρου εναρμόνισης από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, από το Συμβούλιο ή από την Επιτροπή, ένα κράτος μέλος θεωρεί αναγκαίο να διατηρήσει εθνικές διατάξεις που δικαιολογούνται από τις επιτακτικές ανάγκες που προβλέπονται στο άρθρο 36 ή διατάξεις σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας, τις κοινοποιεί στην Επιτροπή, καθώς και τους λόγους διατήρησής τους.

5. Επίσης, υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 4, εάν, μετά τη θέσπιση μέτρου εναρμόνισης από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, από το Συμβούλιο ή από την Επιτροπή, ένα κράτος μέλος θεωρεί αναγκαία τη θέσπιση εθνικών διατάξεων επί τη βάση νέων επιστημονικών στοιχείων σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας, για λόγους οι οποίοι συντρέχουν μόνον στην περίπτωση του και οι οποίοι έχουν ανακύψει μετά τη θέσπιση του μέτρου εναρμόνισης, κοινοποιεί στην Επιτροπή τις μελετώμενες διατάξεις και τους λόγους που υπαγορεύουν τη θέσπισή τους.

6. Η Επιτροπή, εντός έξι μηνών από τις κοινοποιήσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 4 και 5, εγκρίνει ή απορρίπτει τις εν λόγω εθνικές διατάξεις, αφού εξακριβώσει εάν αποτελούν ή όχι μέσο αυθαιρέτων διακρίσεων ή συγκεκριμένου περιορισμού του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών, και εάν συνιστούν ή όχι εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Εάν η Επιτροπή δεν αποφασίσει εντός αυτής της περιόδου, οι εθνικές διατάξεις, περί των οποίων οι παράγραφοι 4 και 5, λογίζονται ότι έχουν εγκριθεί.

Εάν η πολυπλοκότητα του αντικειμένου το δικαιολογεί, και δεν υπάρχει κίνδυνος για την υγεία του ανθρώπου, η Επιτροπή μπορεί να κοινοποιήσει στο συγκεκριμένο κράτος μέλος ότι η περίοδος η αναφερόμενη στην παρούσα παράγραφο μπορεί να παραταθεί μέχρι ένα εξάμηνο.

7. Οσάκις, σύμφωνα με την παράγραφο 6, επιτρέπεται σε ένα κράτος μέλος να διατηρήσει ή να εισαγάγει εθνικές διατάξεις παρεκκλίνουσες από το μέτρο εναρμόνισης, η Επιτροπή εξετάζει πάραυτα μήπως πρέπει να προτείνει αναπροσαρμογή του εν λόγω μέτρου.

8. Όταν ένα κράτος μέλος επικαλείται συγκεκριμένο πρόβλημα δημόσιας υγείας σε τομέα στον οποίο έχουν ήδη ληφθεί μέτρα εναρμόνισης, το θέτει υπόψη της Επιτροπής η οποία αμέσως εξετάζει αν πρέπει να προτείνει κατάλληλα μέτρα στο Συμβούλιο.

9. Κατά παρέκκλιση από τη διαδικασία των άρθρων 258 και 259 η Επιτροπή ή κάθε κράτος μέλος δύναται να προσφύγει απευθείας στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για το θέμα αυτό, εάν κρίνει ότι ένα άλλο κράτος μέλος ασκεί καταχρηστικώς τις εξουσίες που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

10. Τα προαναφερόμενα μέτρα εναρμόνισης περιλαμβάνουν, στις ενδεδειγμένες περιπτώσεις, ρήτρα διασφάλισης που επιτρέπει στα κράτη μέλη να λαμβάνουν, για έναν ή περισσότερους από τους μη οικονομικούς λόγους που προβλέπονται στο άρθρο 36, προσωρινά μέτρα υποκείμενα σε διαδικασία ελέγχου της Ένωσης."

Η εισηγήτρια προτείνει την αντικατάσταση αυτής της νομικής βάσης με το άρθρο 192 ΣΛΕΕ, το οποίο αναφέρει τα εξής:

"Άρθρο 192

(πρώην άρθρο 175 της ΣΕΚ)

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζουν, σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, τις δράσεις που πρέπει να αναλάβει η Ένωση για την υλοποίηση των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 191*.

2. Κατά παρέκκλιση από τη διαδικασία λήψεως αποφάσεως της παραγράφου 1 και με την επιφύλαξη του άρθρου 114, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομοφώνως, σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, θεσπίζει:

α) διατάξεις κυρίως φορολογικού χαρακτήρα,

β) τα μέτρα που επηρεάζουν:

– τη χωροταξία,

– την ποσοτική διαχείριση των υδάτινων πόρων ή εκείνα που επιδρούν αμέσως ή εμμέσως στη διαθεσιμότητα των εν λόγω πόρων,

– τις χρήσεις της γης, εξαιρουμένης της διαχείρισης των αποβλήτων·

γ) τα μέτρα που επηρεάζουν αισθητά την επιλογή ενός κράτους μέλους μεταξύ διαφορετικών πηγών ενέργειας και τη γενική διάρθρωση του ενεργειακού του εφοδιασμού.

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομοφώνως προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, μπορεί να καταστήσει τη συνήθη νομοθετική διαδικασία εφαρμοστέα στους τομείς του πρώτου εδαφίου.

3. Τα προγράμματα γενικών δράσεων που θέτουν τους επιδιωκόμενους πρωταρχικούς στόχους θεσπίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, που αποφασίζουν σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

Τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των εν λόγω προγραμμάτων θεσπίζονται σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 1 ή στην παράγραφο 2, ανάλογα με την περίπτωση.

4. Με την επιφύλαξη ορισμένων μέτρων που θεσπίζει η Ένωση, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν τη χρηματοδότηση και την εφαρμογή της πολιτικής στον τομέα του περιβάλλοντος.

5. Υπό την επιφύλαξη της αρχής "ο ρυπαίνων πληρώνει", εάν ένα μέτρο που βασίζεται στις διατάξεις της παραγράφου 1 συνεπάγεται δυσανάλογο κόστος για τις δημόσιες αρχές κράτους

* Οι στόχοι αυτοί περιλαμβάνουν: "(-) διατήρηση, προστασία και βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, (-) προστασία της υγείας του ανθρώπου, (-) συνετή και ορθολογική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων, (-) πρόωθηση, σε διεθνές επίπεδο, μέτρων για την αντιμετώπιση των περιφερειακών ή παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων, και ιδίως την καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος".

μέλους, το εν λόγω μέτρο προβλέπει τις κατάλληλες διατάξεις υπό μορφή:

– προσωρινών παρεκκλίσεων και/ή

– οικονομικής στήριξης από το Ταμείο Συνοχής που ιδρύθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 177."

II. Η επιλογή της Επιτροπής για τη νομική βάση

Η Επιτροπή επιλέγει το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ. Η πρόταση τροποποιεί την οδηγία 2001/18/ΕΚ, η οποία εγκρίθηκε επί τη βάσει του άρθρου 95 της ΣΕΚ (σήμερα, άρθρο 114 της ΣΛΕΕ), προσθέτοντας το νέο άρθρο 26β με το οποίο παρέχεται στα κράτη μέλη η νομική βάση για την έγκριση μέτρων περιορισμού ή απαγόρευσης της καλλιέργειας όλων ή ορισμένων ΓΤΟ οι οποίοι είχαν ήδη εγκριθεί σύμφωνα με το τμήμα Γ της οδηγίας ή του κανονισμού αριθ. 1829/2003 στο σύνολο ή σε τμήματα της επικράτειάς τους, εφόσον συμμορφώνονται με συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

"Άρθρο 26β

Καλλιέργεια

Τα κράτη μέλη μπορούν να εγκρίνουν μέτρα που περιορίζουν ή απαγορεύουν την καλλιέργεια όλων ή συγκεκριμένων ΓΤΟ που εγκρίθηκαν σύμφωνα με το μέρος Γ της παρούσας οδηγίας ή με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 και αποτελούνται από γενετικά τροποποιημένες ποικιλίες που διατίθενται στην αγορά σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ σχετικά με την εμπορία σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού διάδοσης, στο σύνολο ή σε τμήμα της επικράτειάς τους, υπό την προϋπόθεση ότι:

α) τα εν λόγω μέτρα βασίζονται σε λόγους άλλους από εκείνους που συνδέονται με την αξιολόγηση των δυσμενών επιπτώσεων στην υγεία και το περιβάλλον που ενδέχεται να προκύψουν από τη σκόπιμη ελευθέρωση ή τη διάθεση στην αγορά των ΓΤΟ·

και

β) συμμορφώνονται με τις Συνθήκες.

Κατά παρέκκλιση από την οδηγία 98/34/ΕΚ, τα κράτη μέλη που προτίθενται να εγκρίνουν αιτιολογημένα μέτρα βάσει του παρόντος άρθρου, τα κοινοποιούν στα λοιπά κράτη μέλη και την Επιτροπή ένα μήνα πριν από την έγκρισή τους για λόγους ενημέρωσης."

Στην αιτιολογική σκέψη 5 της πρότασης αναφέρεται ότι: "Η πείρα έδειξε ότι η καλλιέργεια ΓΤΟ αποτελεί ζήτημα που αντιμετωπίζεται ενδελέχεστερα από τα κράτη μέλη είτε σε κεντρικό είτε σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Αντίθετα με ζητήματα που συνδέονται με τη διάθεση στην αγορά και την εισαγωγή ΓΤΟ, που πρέπει να παραμείνουν νομοθετικά ρυθμισμένα σε επίπεδο ΕΕ για να διατηρηθεί η εσωτερική αγορά, η καλλιέργεια ΓΤΟ αναγνωρίστηκε ως ζήτημα με έντονη τοπική/περιφερειακή διάσταση. Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ τα κράτη μέλη πρέπει να δικαιούνται να έχουν τη δυνατότητα να εγκρίνουν κανόνες σχετικά με την αποδοτική καλλιέργεια των ΓΤΟ στην επικράτειά τους, εφόσον ο ΓΤΟ έχει εγκριθεί νομίμως για να διατεθεί στην αγορά της ΕΕ." Στην αιτιολογική σκέψη 6 της πρότασης διευκρινίζονται τα εξής: "Σε αυτό το πλαίσιο, κρίνεται σκόπιμο να χορηγηθεί στα κράτη μέλη, σύμφωνα και με την αρχή της επικουρικότητας, περισσότερη ελευθερία να αποφασίζουν κατά πόσον επιθυμούν να διατηρούν καλλιέργειες ΓΤΟ ή όχι στην επικράτειά τους χωρίς να

μεταβάλουν το σύστημα εγκρίσεων της Ένωσης για ΓΤΟ και ανεξάρτητα από τα μέτρα που κάποια κράτη μέλη δικαιούνται να λάβουν κατ' εφαρμογή του άρθρου 26α της οδηγίας 2001/18/ΕΚ για την πρόληψη της ακούσιας παρουσίας των ΓΤΟ σε άλλα προϊόντα." Στην αιτιολογική σκέψη 7 της πρότασης ορίζεται επίσης ότι: "Στα κράτη μέλη πρέπει συνεπώς να επιτραπεί να εγκρίνουν μέτρα που περιορίζουν ή απαγορεύουν την καλλιέργεια όλων ή συγκεκριμένων ΓΤΟ στο σύνολο ή σε τμήμα της επικράτειάς τους και, αντίστοιχα, να τροποποιούν τα εν λόγω μέτρα, όταν το κρίνουν σκόπιμο, σε όλα τα στάδια της έγκρισης, της επανέγκρισης ή της απόσυρσης από την αγορά των οικείων ΓΤΟ. Αυτό πρέπει να ισχύσει επίσης σε γενετικά τροποποιημένες ποικιλίες σπόρων και σχετικού πολλαπλασιαστικού υλικού που διατίθεται στην αγορά σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία εμπορίας σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού και, ιδίως, σύμφωνα με τις οδηγίες 2002/53/ΕΚ και 2002/55/ΕΚ. Τα μέτρα πρέπει να αναφέρονται μόνον στην καλλιέργεια ΓΤΟ και όχι στην ελεύθερη κυκλοφορία και εισαγωγή γενετικά τροποποιημένων σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού, ως προϊόντα ή εντός προϊόντων, και των προϊόντων συγκομιδής τους. Παρομοίως, δεν πρέπει να θίγουν την καλλιέργεια μη γενετικά τροποποιημένων ποικιλιών σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού στα οποία ανευρίσκονται τυχαία ή τεχνικώς αναπόφευκτα ίχνη γενετικά τροποποιημένων οργανισμών." Η αιτιολογική σκέψη 9 έχει ως εξής: "Με βάση την αρχή της επικουρικότητας, ο σκοπός του παρόντος κανονισμού δεν είναι να εναρμονίσει τους όρους καλλιέργειας στα κράτη μέλη, αλλά να χορηγήσει την ελευθερία στα κράτη μέλη να επικαλούνται λόγους διαφορετικούς από την επιστημονική αξιολόγηση των κινδύνων για την υγεία και το περιβάλλον με στόχο την απαγόρευση της καλλιέργειας ΓΤΟ στην επικράτειά τους. (...)"

Το άρθρο 26β εφαρμόζεται στους ΓΤΟ που επιτρέπονται δυνάμει της οδηγίας 2001/18/ΕΚ και δυνάμει του κανονισμού αριθ. 1829/2003.

III. Η άποψη του Δικαστηρίου: σκοπός και περιεχόμενο των προτεινόμενων μέτρων

Ορισμένες αρχές απορρέουν από τη νομολογία του Δικαστηρίου. Πρώτον, όσον αφορά τις συνέπειες της νομικής βάσης για την ουσιαστική αρμοδιότητα και τη διαδικασία, η επιλογή της νομικής βάσης έχει θεσμική σημασία¹.

Η επιλογή της νομικής βάσης μιας πράξης δεν βασίζεται στην άποψη του σχετικού οργάνου όσον αφορά τον επιδιωκόμενο σκοπό αλλά πρέπει "να βασίζεται σε αντικειμενικούς παράγοντες επιδεικτικούς δικαστικού ελέγχου"², όπως ο σκοπός και το περιεχόμενο του μέτρου³.

IV. Ανάλυση

Άρθρο 114 της ΣΛΕΕ: η αρχική νομική βάση

Το άρθρο 114 ΣΛΕΕ προβλέπει μέσω της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας την έκδοση κοινοτικών μέτρων "που έχουν ως αντικείμενο την εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της

¹ Γνώμη 2/00, Πρωτόκολλο της Καρθαγένης, Συλλογή 2001, σ. I-9713, παρ. 5· Υπόθεση C-370/07 Επιτροπή κατά Συμβουλίου Συλλογή 2009 σ. I-8917, παρ. 46-49· Γνώμη 1/08, Γενική Συμφωνία σχετικά με το εμπόριο υπηρεσιών, Συλλογή 2009, σ. I-11129, παρ. 110.

² Υπόθεση 45/86, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1987, σ. 1493, παρ. 11.

³ Υπόθεση C-300/89, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1991, σ. -2867, παρ. 10.

εσωτερικής αγοράς". Το άρθρο αυτό πρέπει να συνδυαστεί με το άρθρο 26 ΣΛΕΕ για την εξασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων ως θεμελιώδους αρχής της εγκαθίδρυσης της εσωτερικής αγοράς. Επιπλέον, το άρθρο 114 παράγραφος 3 πρέπει να θεωρηθεί ότι λαμβάνει ως βάση ένα "υψηλό επίπεδο προστασίας" όσον αφορά τα μέτρα που αφορούν την υγεία, την ασφάλεια, την προστασία του περιβάλλοντος και την προστασία των καταναλωτών. Οι παράγραφοι 4 έως 9 επιτρέπουν στα κράτη μέλη να θεσπίσουν εθνικά μέτρα για να εισαγάγουν δικαιολογημένες απαγορεύσεις στις εισαγωγές, τις εξαγωγές ή τα εμπορεύματα υπό διαμετακόμιση, σύμφωνα με το άρθρο 36 ΣΛΕΕ, μετά την έγκριση ενός μέτρου εναρμόνισης. Οι παράγραφοι 4 έως 9 συνιστούν συνεπώς μια σημαντική εξειδίκευση του συνολικού στόχου του άρθρου, προωθώντας την εγκαθίδρυση και την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Ο στόχος και το περιεχόμενο του μέτρου είναι να χορηγηθεί στα κράτη μέλη η ελευθερία να επικαλούνται λόγους διαφορετικούς από την επιστημονική αξιολόγηση των κινδύνων για την υγεία και το περιβάλλον με στόχο την απαγόρευση ή τον περιορισμό της καλλιέργειας ΓΤΟ στην επικράτειά τους. Προς το σκοπό αυτό, το νέο άρθρο 26β δίνει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να εγκρίνουν μέτρα που περιορίζουν ή απαγορεύουν την καλλιέργεια ΓΤΟ (i) που εγκρίθηκαν σύμφωνα με το μέρος Γ της οδηγίας 2001/18/ΕΚ ή με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 και αποτελούνται από γενετικά τροποποιημένες ποικιλίες οι οποίες διατίθενται στην αγορά σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ σχετικά με την εμπορία σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού διάδοσης, (ii) στο σύνολο ή σε τμήμα της επικράτειάς τους, υπό την προϋπόθεση ότι: "α) τα εν λόγω μέτρα βασίζονται σε λόγους άλλους από εκείνους που συνδέονται με την αξιολόγηση των δυσμενών επιπτώσεων στην υγεία και το περιβάλλον που ενδέχεται να προκύψουν από τη σκόπιμη ελευθέρωση ή τη διάθεση στην αγορά των ΓΤΟ· και, β) συμμορφώνονται με τις Συνθήκες." Συνεπώς, η πρόταση στοχεύει στη διευκρίνιση του ισχύοντος νομικού πλαισίου ώστε να παρέχεται ρητά στα κράτη μέλη περιθώριο ελιγμών για την απαγόρευση ή τον περιορισμό της καλλιέργειας ΓΤΟ σε όλες εκείνες τις περιπτώσεις οι οποίες δεν είναι εναρμονισμένες, ήτοι εκείνες που δεν συνδέονται με την αξιολόγηση των δυσμενών επιπτώσεων στην υγεία και το περιβάλλον. Φαίνεται ότι η πρόταση δεν επιδιώκει πράγματι άλλον στόχο από αυτόν της καθιέρωσης μίας έως ένα βαθμό "ευελιξίας" στο ισχύον συγκεντρωτικό σύστημα χορήγησης εγκρίσεων για τους ΓΤΟ. Για τον λόγο αυτό, η νομική βάση που επέλεξε η Επιτροπή είναι ορθή.

Το συμπέρασμα αυτό δεν επηρεάζεται από το γεγονός ότι η προστιθέμενη αξία της πρότασης της Επιτροπής είναι αμφισβητήσιμη επειδή η πρακτική σημασία του άρθρου 26β δεν μπορεί παρά να θεωρηθεί περιορισμένη. Στο πλαίσιο αυτό, η αναφορά στις συνθήκες, η οποία γίνεται στο σημείο β) του ανωτέρω άρθρου, αποτελεί στοιχείο ενδιαφέροντος. Παραβλέποντας το προφανές ζήτημα της συμμόρφωσης με τους όρους των μέτρων που εγκρίνονται από την Ένωση ή τα κράτη μέλη, η διάταξη αυτή φαίνεται να παραπέμπει σιωπηρά στις παραγράφους 4 έως 9 του άρθρου 114 της ΣΛΕΕ και το άρθρο 36 της ΣΛΕΕ. Η Νομική Υπηρεσία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη νομική της γνώμη (παράγραφοι 13-23) προέβη σε λεπτομερή ανάλυση των λόγων για τον περιορισμό ή την απαγόρευση της καλλιέργειας ΓΤΟ. Αρκεί η διαπίστωση ότι οι δυνατότητες των κρατών μελών να λαμβάνουν περιοριστικά μέτρα για "άλλους λόγους" φαίνονται, στην περίπτωση αυτή, περιορισμένες.

Μολονότι δεν φαίνεται να πρόκειται για μία αυθεντική περίπτωση εγκατάλειψης ενωσιακής αρμοδιότητας, το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ θα εξακολουθούσε να αποτελεί κατάλληλη νομική

βάση ακόμη και εάν η πρόταση επρόκειτο να θεωρηθεί ως "μέτρο απεναρμόνισης"¹. Πιο συγκεκριμένα, δύσκολα μπορεί να γίνει αποδεκτό το επιχείρημα ότι η "απεναρμόνιση" βάσει του άρθρου 114 της ΣΛΕΕ επιτρέπεται μόνο εφόσον ο σκοπός της τροποποίησης με την οποία επιδιώκεται μία τέτοια μορφή "απεναρμόνιση" είναι η βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς. Το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ χορηγεί στον νομοθέτη της ΕΕ την αρμοδιότητα να θεσπίζει εναρμονισμένα μέτρα για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και συνεπώς να προσαρμόζει ήδη ανειλημμένα μέτρα σε μεταβαλλόμενες συνθήκες είτε με αύξηση/μείωση του ήδη επιτευχθέντος βαθμού εναρμόνισης, είτε ακόμη και με κατάργηση εναρμονισμένου μέτρου. Το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ πρέπει να ερμηνευθεί λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 2, παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ στο οποίο δηλώνεται ρητώς ότι: *"Όταν οι Συνθήκες απονέμουν στην Ένωση συντρέχουσα αρμοδιότητα με τα κράτη μέλη σε συγκεκριμένο τομέα, η Ένωση και τα κράτη μέλη δύνανται να νομοθετούν και να εκδίδουν νομικά δεσμευτικές πράξεις στον τομέα αυτό. Τα κράτη μέλη ασκούν τις αρμοδιότητές τους κατά το μέτρο που η Ένωση δεν έχει ασκήσει τη δική της. Τα κράτη μέλη ασκούν εκ νέου τις αρμοδιότητές τους κατά το μέτρο που η Ένωση αποφάσισε να παύσει να ασκεί τη δική της."* Ο Γενικός Εισαγγελέας, κ. Poiares Maduro δήλωσε στις προτάσεις του επί της υπόθεσης 'Vodafone' ότι *"το άρθρο 95 μπορεί, όντως, να αποτελέσει τη βάση για εντατικοποίηση των κανονιστικών μέτρων και όχι μόνο για τη λήψη απορρυθμιστικών μέτρων"*² και το Δικαστήριο αποφάνθηκε επί της ίδιας υποθέσεως ότι: *"Όταν μια στηριζόμενη στο άρθρο 95 ΕΚ ρύθμιση έχει ήδη εξαλείψει κάθε εμπόδιο στο εμπόριο στον τομέα που εναρμονίζει, ο κοινοτικός νομοθέτης δεν στερείται της δυνατότητας προσαρμογής της εν λόγω ρύθμισης σε κάθε μεταβολή των περιστάσεων ή σε κάθε εξέλιξη των γνώσεων δεδομένου του καθήκοντος που τον βαρύνει σχετικά με την προστασία των γενικών συμφερόντων που αναγνωρίζει η Συνθήκη"*³.

Το άρθρο 192 της ΣΛΕΕ ως νομική βάση

Η εισηγήτρια της επιτροπής ENVI προτείνει το άρθρο 192 της ΣΛΕΕ ως την κατάλληλη νομική βάση για τον ακόλουθο λόγο: *"Το γεγονός ότι λαμβάνονται υπόψη από τα κράτη μέλη παράγοντες που συνδέονται με την προστασία της πανίδας και της χλωρίδας, τις χρήσεις γης ή την χωροταξία, επί των οποίων διατηρούν σοβαρές αρμοδιότητες, δικαιολογεί να βασίζεται ο παρών κανονισμός στο άρθρο 192 της Συνθήκης."*

Το άρθρο 192 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ επιτρέπει τη λήψη μέτρων σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία για την άσκηση σύμφωνα με το άρθρο 191 πολιτικής της Ένωσης, όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τη διαφύλαξη, την προστασία και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και την προστασία της ανθρώπινης υγείας. Το άρθρο 192, παράγραφος 2 επιτρέπει τη λήψη μέτρων σύμφωνα με μια ειδική νομοθετική διαδικασία που αφορά, μεταξύ άλλων, μέτρα που επηρεάζουν την ποσοτική διαχείριση των υδάτινων πόρων και της χρήσης της γης. Η τροπολογία δεν διευκρινίζει ποια παράγραφος του άρθρου 192 πρέπει να θεωρηθεί κατάλληλη.

Όσον αφορά την πρόταση, κρίνεται ότι το άρθρο 192 παράγραφος 1 μπορεί να θεωρηθεί πιο

¹ Όπως έκρινε η Νομική Υπηρεσία του Συμβουλίου στη γνώμη της στην οποία αμφισβητεί την επιλογή του άρθρου 114 της ΣΛΕΕ ως έγκυρης νομικής βάσης. Βλ. τη διαφορετική άποψη που εκφράζει η Νομική Υπηρεσία του Κοινοβουλίου στην παράγραφο 12 της γνώμης της.

² Προτάσεις επί της υποθέσεως C-58/08 *Vodafone και άλλοι* [2010], δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί, παρ. 9.

³ Υπόθεση C-58/08 *Vodafone και άλλοι* [2010], δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί, παρ. 34.

σχετικό:

1. "Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζουν, σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, τις δράσεις που πρέπει να αναλάβει η Ένωση για την υλοποίηση των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 191." Όπως προαναφέρθηκε, στόχος της πρότασης είναι να χορηγήσει την ελευθερία στα κράτη μέλη να επικαλούνται λόγους διαφορετικούς από την επιστημονική αξιολόγηση των κινδύνων για την υγεία και το περιβάλλον με στόχο την απαγόρευση ή τον περιορισμό της καλλιέργειας ΓΤΟ στην επικράτειά τους. Είναι επομένως σαφές ότι η πρόταση δεν επιδιώκει την επίτευξη στόχων μνεία των οποίων γίνεται στο άρθρο 191 της ΣΛΕΕ. Αντίθετα, σκοπός της πρότασης είναι να επιτρέψει στα κράτη μέλη να επικαλούνται λόγους και πέρα από τις θεωρήσεις που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας προκειμένου να περιορίσουν ή να απαγορεύσουν την καλλιέργεια ΓΤΟ στην επικράτειά τους. Συνεπώς, εξετάζοντας την αρχική πρόταση της Επιτροπής, πρέπει να συμπεράνουμε ότι η πρόταση αυτή δεν θα αιτιολογούσε την επιλογή του άρθρου 192 της ΣΛΕΕ ως νομικής της βάσης.

Ωστόσο, η εισηγήτρια κατέθεσε πολλές τροπολογίες για την έγκριση των οποίων η αλλαγή της νομικής βάσεως θα μπορούσε να κριθεί ως αναγκαία. Χωρίς να προβεί κανείς σε λεπτομερή ανάλυση του σχεδίου έκθεσης, επιστάται ιδιαίτερος η προσοχή στην τροπολογία 8, η οποία έχει ως εξής:

Τροπολογία 8

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη

Άρθρο 1 – σημείο 1

Οδηγία 2001/18/EK

Άρθρο 26 β

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Στην οδηγία 2001/18/EK προστίθεται το ακόλουθο άρθρο με ισχύ από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού:

"Άρθρο 26β

Καλλιέργεια

Τα κράτη μέλη μπορούν να εγκρίνουν μέτρα που περιορίζουν ή απαγορεύουν την καλλιέργεια όλων ή συγκεκριμένων ΓΤΟ που εγκρίθηκαν σύμφωνα με το μέρος Γ της παρούσας οδηγίας ή με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 και αποτελούνται από γενετικά τροποποιημένες ποικιλίες που διατίθενται στην αγορά σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της *ΕΕ* σχετικά με την εμπορία σπόρων και φυτικού

Τροπολογία

1) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

"Άρθρο 26β

Καλλιέργεια

Τα κράτη μέλη μπορούν να εγκρίνουν μέτρα που περιορίζουν ή απαγορεύουν την καλλιέργεια όλων ή συγκεκριμένων ΓΤΟ που εγκρίθηκαν σύμφωνα με το μέρος Γ της παρούσας οδηγίας ή με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 και αποτελούνται από γενετικά τροποποιημένες ποικιλίες που διατίθενται στην αγορά σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της *Ένωσης* σχετικά με την εμπορία σπόρων και φυτικού

πολλαπλασιαστικού υλικού διάδοσης, στο σύνολο ή σε τμήμα της επικράτειάς τους, υπό την προϋπόθεση ότι:

α) τα εν λόγω μέτρα βασίζονται σε λόγους **άλλους από εκείνους που συνδέονται με την αξιολόγηση των δυσμενών επιπτώσεων στην υγεία και το περιβάλλον** που ενδέχεται να προκύψουν από τη σκόπιμη ελευθέρωση ή τη διάθεση στην αγορά των ΓΤΟ·

και

β) συμμορφώνονται με τις Συνθήκες.

Κατά παρέκκλιση από την οδηγία 98/34/EK, τα κράτη μέλη που προτίθενται να εγκρίνουν αιτιολογημένα μέτρα βάσει του παρόντος άρθρου, τα κοινοποιούν στα λοιπά κράτη μέλη και την Επιτροπή ένα μήνα πριν από την έγκρισή τους για λόγους ενημέρωσης".

Ως αιτιολόγηση της τροπολογίας αυτής η εισηγήτρια αναφέρει: "*Η αξιολόγηση των κινδύνων που διεξάγεται σε κοινοτικό επίπεδο δεν μπορεί να είναι εξαντλητική. Εξάλλου, η έλλειψη ή η ανεπάρκεια στοιχείων σχετικά με τις ενδεχόμενες αρνητικές επιπτώσεις των ΓΤΟ στα επί*

πολλαπλασιαστικού υλικού διάδοσης, στο σύνολο ή σε τμήμα της επικράτειάς τους, υπό την προϋπόθεση ότι:

α) τα εν λόγω μέτρα βασίζονται:

*i) σε λόγους **συνδεδόμενους με περιβαλλοντικές συνέπειες** που ενδέχεται να προκύψουν από τη σκόπιμη ελευθέρωση ή τη διάθεση στην αγορά των ΓΤΟ, **επιπλέον των περιβαλλοντικών συνεπειών που εξετάσθηκαν κατά την αξιολόγηση των αρνητικών συνεπειών στο περιβάλλον η οποία διεξήχθη βάσει του τμήματος Γ της παρούσας οδηγίας· ή***

*ii) στην απουσία ή την ανεπάρκεια στοιχείων σχετικά με τις ενδεχόμενες αρνητικές συνέπειες από την ελευθέρωση ΓΤΟ στην επικράτεια ή την **βιοποικιλότητα του κράτους μέλους·***

ή

*iii) σε άλλους λόγους που μπορεί να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, αλλαγές των γεωργικών πρακτικών, τις χρήσεις γης, την χωροταξία, κοινωνικο-οικονομικές επιπτώσεις ή άλλους **εύλογους συντελεστές·***

και

β) συμμορφώνονται με τις Συνθήκες.

Κατά παρέκκλιση από την οδηγία 98/34/EK, τα κράτη μέλη που προτίθενται να εγκρίνουν αιτιολογημένα μέτρα βάσει του παρόντος άρθρου, τα κοινοποιούν στα λοιπά κράτη μέλη και την Επιτροπή ένα μήνα πριν από την έγκρισή τους για λόγους ενημέρωσης".

μέρους εθνικά οικοσυστήματα ή περιβάλλοντα υποδοχής θα αποτελούσε επαρκή λόγο ώστε να επιτραπεί στο κράτος μέλος να απαγορεύσει την καλλιέργεια του συγκεκριμένου ή των συγκεκριμένων ΓΤΟ. Τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να επικαλεσθούν και άλλους παράγοντες, που ενδεχομένως συνδέονται ή δεν συνδέονται με επιπτώσεις επί του περιβάλλοντος."

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η ανωτέρω τροπολογία διευρύνει ουσιαστικά τους λόγους βάσει των οποίων τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να περιορίσουν ή να απαγορεύσουν την καλλιέργεια ΓΤΟ έτσι ώστε να περιληφθούν σε αυτούς και οι περιβαλλοντικοί λόγοι, πρέπει να θεωρηθεί ότι η εν λόγω τροπολογία τροποποιεί τον σκοπό της πρότασης. Πράγματι, όλες οι τροπολογίες που πρότεινε η εισηγήτρια έχουν ως στόχο να παράσχουν στα κράτη μέλη πολύ συγκεκριμένους λόγους και δυνατότητες για να περιορίσουν την καλλιέργεια ΓΤΟ. Επιπλέον, αφορούν συνθήκες που συνδέονται με το περιβάλλον, τη διατήρηση και την προστασία του, όπως είναι ο δυναμικός αρνητικός αντίκτυπος στο οικοσύστημα, αλλαγές στη χρήση της γης, προστασία της χλωρίδας και της πανίδας, κλπ. Σήμερα, τα κράτη μέλη που δεν επιθυμούν να επιτρέψουν την καλλιέργεια ΓΤΟ στην επικράτειά τους προσπαθούν να επικαλούνται ζητήματα δεοντολογίας, τα οποία ωστόσο δύσκολα θα ευσταθούσαν ενώπιον του δικαστηρίου¹.

Όπως αναφέρει η Νομική Υπηρεσία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη νομική της γνώμη, η τροποποίηση της οδηγίας όπως προτείνεται από την Επιτροπή (ήτοι, το νέο άρθρο 26β) δεν θα αλλάξει ουσιαστικά το ισχύον σύστημα εγκρίσεων για την καλλιέργεια ΓΤΟ. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι τα επιχειρήματα κατά της καλλιέργειας ΓΤΟ βασίζονται κυρίως σε λόγους που συνδέονται με το περιβάλλον, η ορθή νομική βάση για την πρόταση, όπως τροποποιήθηκε από την εισηγήτρια πρέπει να είναι το άρθρο 192, παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι τυχόν μέτρα που αφορούν την ελευθέρωση ΓΤΟ στο περιβάλλον της Ένωσης για λόγους που σχετίζονται με την εσωτερική αγορά δεν θεωρούνται ενδεδειγμένα. Κατ' αρχάς, οι ΓΤΟ δεν μπορούν να εξετάζονται με τον ίδιο τρόπο με τον οποίο εξετάζεται οιοδήποτε άλλο προϊόν δεδομένου ότι πρόκειται για ζώντες οργανισμούς που είναι σε θέση να αναπαράγονται και να πολλαπλασιάζονται και, κατά δεύτερο λόγο, έχουν αντίκτυπο σε παραγωγικά συστήματα και σε οικοσυστήματα, τα οποία είναι εξαιρετικά διαφοροποιημένα από το ένα άκρο της Ένωσης έως το άλλο.

Συμπέρασμα:

Λαμβάνοντας υπόψη τη δέσμη τροπολογιών που κατέθεσε η εισηγήτρια στην πρόταση, κρίνεται ότι το άρθρο 192, παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ συνιστά την ορθή νομική βάση.

Κατά τη συνεδρίασή της στις 22 Μαρτίου 2011, η Επιτροπή Νομικών Θεμάτων αποφάσισε, με 9 ψήφους υπέρ και 8 ψήφους κατά², να σας συστήσει ότι η πρόταση πρέπει να βασιστεί στο άρθρο 192 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ.

¹ C-165/08 Επιτροπή κατά Δημοκρατίας της Πολωνίας [2009] ECR I-6843.

² Για την τελική ψηφοφορία ήταν παρόντες οι εξής: Klaus-Heiner Lehne (πρόεδρος), Luigi Berlinguer (αντιπρόεδρος), Evelyn Regner (αντιπρόεδρος), Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (εισηγήτρια), Tadeusz Zwiefka, Françoise Castex, Antonio Masip Hidalgo, Bernhard Rapkay, Alexandra Thein, Diana Wallis, Cecilia Wikström, Jiří Maštálka, Kurt Lechner, Angelika Niebler, Jan Philipp Albrecht, Eva Lichtenberger, Sajjad Karim.

Με εξαιρετική εκτίμηση,

Klaus-Heiner LEHNE

15.3.2011

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ

προς την Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων

σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/18/ΕΚ όσον αφορά τη δυνατότητα που παρέχεται στα κράτη μέλη να περιορίζουν ή να απαγορεύουν την καλλιέργεια ΓΤΟ στην επικράτειά τους (COM(2010)0375 – C7-0178/2010 – 2010/0208(COD))

Συντάκτης γνωμοδότησης: George Lyon

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

Πλαίσιο της πρότασης

Ο συντάκτης γνωμοδότησης θα ήθελε να υπενθυμίσει ορισμένα γεγονότα και στοιχεία σχετικά με την καλλιέργεια ΓΤΟ που θα αποτελέσουν τη βάση για συζήτηση:

- σήμερα υπάρχουν 2 εγκεκριμένες καλλιέργειες ΓΤΟ στην ΕΕ: ο αραβόσιτος MON810 και η πατάτα Amflora·

- 17 καλλιέργειες ΓΤΟ αναμένουν έγκριση στην ΕΕ·

το 2009 καλλιεργήθηκαν συνολικά 94.800 εκτάρια με αραβόσιτο MON810 σε πέντε κράτη μέλη (Ισπανία, Τσεχική Δημοκρατία, Πορτογαλία, Ρουμανία και Σλοβακία), εκ των οποίων το 80 % στην Ισπανία, (σε σύγκριση με 107.700 εκτάρια το 2008, δηλαδή πριν η Γερμανία διακόψει την καλλιέργεια αυτή).

Η πατάτα Amflora καλλιεργείται σήμερα σε 3 κράτη μέλη: Σουηδία, Γερμανία και Τσεχική Δημοκρατία.

Το 2009, 14 εκατ. γεωργοί παγκοσμίως φύτευσαν 134 εκατ. εκτάρια με ΓΤΟ¹, με 64 εκατ. στις ΗΠΑ, περισσότερα από 21 εκατ. στη Βραζιλία και την Αργεντινή αντίστοιχα και περισσότερα από 8 εκατ. εκτάρια σε χώρες όπως ο Καναδάς και η Ινδία.

Από τα στοιχεία αναδεικνύεται το σημερινό αδιέξοδο που υπάρχει ως προς τη λήψη αποφάσεων για τους ΓΤΟ στην ΕΕ και η έλλειψη απαντήσεων σε γνήσιες ανησυχίες γεωργών και καταναλωτών.

¹ Τα στοιχεία αφορούν τον αραβόσιτο, τη σόγια και τους σπόρους κράμβης.

Μια προσέγγιση της νέας τεχνολογίας βασισμένη στην επιστήμη

Ο συντάκτης γνωμοδότησης εκτιμά ότι βασικές αρχές για τον προσδιορισμό της ασφάλειας των νέων τεχνολογιών θα πρέπει να είναι οι βέλτιστες διαθέσιμες επιστημονικές γνωμοδοτήσεις και μια προσέγγιση που θα βασίζεται στον κίνδυνο. Χωρίς το υπόβαθρο των επιστημονικών γνωμοδοτήσεων στις οποίες θα θεμελιωθούν οι αποφάσεις για την ασφάλεια των νέων μεθόδων και πρακτικών, η κοινωνία διατρέχει τον κίνδυνο να λαμβάνονται οι αποφάσεις με βάση όχι το τι είναι ασφαλές, αλλά το τι είναι δημοφιλές. Οι αποφάσεις για την ασφάλεια που βασίζονται στην επιστημονική γνώση δεν μπορούν να υποκατασταθούν από άλλα στοιχεία, όπως κοινωνικοοικονομικές ανησυχίες ή δεοντολογικές εκτιμήσεις. Ο συντάκτης γνωμοδότησης αναγνωρίζει ότι η πρόταση της Επιτροπής ως έχει δεν υπονομεύει την κοινή διαδικασία έγκρισης ΓΤΟ στην Ευρώπη.

Περιεχόμενο της πρότασης

Κατά την Επιτροπή, παράλληλα με ένα ολοκληρωμένο νομικό πλαίσιο για την έγκριση προϊόντων που αποτελούνται ή παράγονται από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς (ΓΤΟ), επιδίωξη της πρότασης είναι "να διευκολυνθεί η διαδικασία λήψης αποφάσεων", "να ληφθούν υπόψη όλοι οι σχετικοί παράγοντες" και "να δοθεί επαρκής ευελιξία στα κράτη μέλη για να αποφασίζουν σχετικά με την καλλιέργεια ΓΤΟ μετά την έγκρισή τους σε επίπεδο ΕΕ". Μολονότι οι νομικές υπηρεσίες του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έχουν εκφράσει σοβαρές ανησυχίες όσον αφορά αντίστοιχα την ασφάλεια δικαίου, τις πιθανές απειλές κατά της ενιαίας αγοράς και ασυμβατότητες με τον ΠΟΕ, ο συντάκτης γνωμοδότησης, έχοντας σταθμίσει όλα τα επιχειρήματα, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τελικά η πρόταση μπορεί να υλοποιήσει τους στόχους της Επιτροπής και να δώσει την ευκαιρία να σημειωθεί πρόοδος, συμβάλλοντας στην υπέρβαση του αδιεξόδου που υπάρχει στο θέμα της λήψης αποφάσεων για τους ΓΤΟ στην ΕΕ.

Θέση

Η γενική προσέγγιση του συντάκτη γνωμοδότησης είναι να ενισχυθεί η πρόταση της Επιτροπής για να απαντά στις ανησυχίες σχετικά με την εσωτερική αγορά και τη συμμόρφωση με τον ΠΟΕ.

Ο συντάκτης γνωμοδότησης προσέθεσε επίσης την απαίτηση τήρησης της αρχής της αναλογικότητας και της ελεύθερης επιλογής για τους καταναλωτές και τους παραγωγούς. Επιδίωξή του είναι επίσης να δοθεί μεγαλύτερη προστασία στους παραγωγούς που επιθυμούν να καλλιεργούν προϊόντα χωρίς ΓΤΟ και μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου στα κράτη μέλη που κάνουν χρήση της ευελιξίας αυτής.

Ο συντάκτης γνωμοδότησης εκτιμά ακόμη ότι θα πρέπει να ζητηθεί από τα κράτη μέλη να υιοθετήσουν μια προσέγγιση κατά περίπτωση όταν αποφασίζουν να κάνουν χρήση αυτής νέας εξουσίας, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι περιορισμοί αφορούν συγκεκριμένες καλλιέργειες. Έτσι θα αναγνωρίζεται το γεγονός ότι διαφορετικές καλλιέργειες ΓΤΟ ενδέχεται να συνιστούν διαφορετικές απειλές και πλεονεκτήματα ανάλογα με την περιοχή και ότι, κατά συνέπεια, θα πρέπει να αξιολογούνται μεμονωμένα, ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι τα κράτη μέλη σέβονται την αρχή της αναλογικότητας.

Προκειμένου να είναι σεβαστή η ελεύθερη επιλογή, όπως αναγνωρίζεται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 4ης Δεκεμβρίου 2008 και στη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της 9ης Δεκεμβρίου 2010 (NAT 480 - CESE 1623/2010), θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν ισχυρούς κανόνες για τη συνύπαρξη στην επικράτειά τους. Προς τούτο απαιτείται τροποποίηση του άρθρου 26α της οδηγίας 2001/18/EK προκειμένου να υπάρξει η διαβεβαίωση προς τους παραγωγούς και τους καταναλωτές προϊόντων χωρίς ΓΤΟ που επιθυμούν να καλλιεργούν ή να αγοράζουν προϊόντα χωρίς ΓΤΟ ότι το δικαίωμά τους αυτό θα διαφυλαχθεί. Ο συντάκτης γνωμοδότησης φρονεί επίσης ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να κάνουν πλήρη χρήση της ευελιξίας που παρέχεται βάσει του άρθρου 26α και της νέας σύστασης της Επιτροπής σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη συνύπαρξη πριν να εγκριθούν νέα περιοριστικά μέτρα βάσει του προτεινόμενου άρθρου 26β.

Παράλληλα με τα μέτρα συνύπαρξης και προκειμένου να προστατευθούν οι παραγωγοί προϊόντων χωρίς ΓΤΟ από την οικονομική ζημία που προκαλεί η τυχαία παρουσία ΓΤΟ στους αγρούς και τους σπόρους τους, ο συντάκτης γνωμοδότησης καλεί επίσης την Επιτροπή να εκπονήσει πρόταση σχετικά με τα τεχνικά όρια για την επισήμανση των ιχνών ΓΤΟ σε συμβατικούς σπόρους στο χαμηλότερο εφικτό, αναλογικό και λειτουργικό επίπεδο για όλους τους οικονομικούς παράγοντες, όπως ζητείται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 2ης Δεκεμβρίου 2008.

Τέλος, εκ παραλλήλου με τη μέριμνα για τη διασφάλιση της αναλογικότητας των περιοριστικών μέτρων και της λήψης όλων των αναγκαίων μέτρων προκειμένου να γίνεται σεβαστή η ελεύθερη επιλογή των γεωργών και των καταναλωτών, ο συντάκτης γνωμοδότησης προτείνει να ενισχυθεί η ασφάλεια δικαίου για τους γεωργούς στο πλαίσιο της εξεταζόμενης πρότασης. Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δημοσιοποιούν και να εφαρμόζουν τους περιορισμούς που σκοπεύουν να θεσπίσουν κάνοντας χρήση της νέας εξουσίας που παρέχει το άρθρο 26β της οδηγίας 2001/18/EK τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από την έναρξη της περιόδου σποράς, προκειμένου οι γεωργοί να μπορούν να προγραμματίζουν εκ των προτέρων και με μια ορισμένη βεβαιότητα.

Ο συντάκτης γνωμοδότησης είναι, κατά συνέπεια, έτοιμος να υποστηρίξει την εξεταζόμενη πρόταση, υπό τον όρο ότι θα εγκριθούν οι πρόσθετες εγγυήσεις που προτείνονται στην ανά χειράς γνωμοδότηση.

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Η Επιτροπή Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου καλεί την Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να ενσωματώσει στην έκθεσή της τις ακόλουθες τροπολογίες:

Τροπολογία 1

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη
Αιτιολογική σκέψη 2

(2) Δυνάμει αυτού του συνόλου νομοθεσίας, οι ΓΤΟ για καλλιέργεια υποβάλλονται σε ατομική αξιολόγηση κινδύνου πριν να εγκριθούν για να διατεθούν στην αγορά της Ένωσης. Ο στόχος αυτής της διαδικασίας έγκρισης είναι να εξασφαλιστεί υψηλό επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης ζωής και υγείας, της υγείας και της ευζωίας των ζώων, του περιβάλλοντος και των συμφερόντων των καταναλωτών, ενώ παράλληλα εξασφαλίζεται η αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

(2) Δυνάμει αυτού του συνόλου νομοθεσίας, οι ΓΤΟ για καλλιέργεια υποβάλλονται σε ατομική αξιολόγηση κινδύνου πριν να εγκριθούν για να διατεθούν στην αγορά της Ένωσης, **που λαμβάνει υπόψη, δυνάμει του παραρτήματος II της οδηγίας 2001/18/ΕΚ, τις άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις, ταχυφανείς και οψιφανείς, που σωρεύονται μακροπρόθεσμα στην ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον.** Ο στόχος αυτής της διαδικασίας έγκρισης είναι να εξασφαλιστεί υψηλό επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης ζωής και υγείας, της υγείας και της ευζωίας των ζώων, του περιβάλλοντος και των συμφερόντων των καταναλωτών, ενώ παράλληλα εξασφαλίζεται η αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Τροπολογία 2

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη Αιτιολογική σκέψη 5

(5) Η πείρα έδειξε ότι η καλλιέργεια ΓΤΟ αποτελεί ζήτημα που αντιμετωπίζεται ενδελέχεστερα από τα κράτη μέλη είτε σε κεντρικό είτε σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Αντίθετα με ζητήματα που συνδέονται με τη διάθεση στην αγορά και την εισαγωγή ΓΤΟ, που πρέπει να παραμείνουν νομοθετικά ρυθμισμένα σε επίπεδο ΕΕ για να διατηρηθεί η εσωτερική αγορά, η καλλιέργεια ΓΤΟ αναγνωρίστηκε ως ζήτημα με έντονη τοπική/περιφερειακή διάσταση. Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ τα κράτη μέλη

(5) Η πείρα έδειξε ότι η καλλιέργεια ΓΤΟ αποτελεί ζήτημα που αντιμετωπίζεται ενδελέχεστερα από τα κράτη μέλη είτε σε κεντρικό είτε σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Αντίθετα με ζητήματα που συνδέονται με τη διάθεση στην αγορά και την εισαγωγή ΓΤΟ, που πρέπει να παραμείνουν νομοθετικά ρυθμισμένα σε επίπεδο ΕΕ για να διατηρηθεί η εσωτερική αγορά, η καλλιέργεια ΓΤΟ αναγνωρίστηκε ως ζήτημα με έντονη **τοπική/περιφερειακή/εδαφική και ιδιαίτερη** διάσταση **δεδομένου ότι**

πρέπει να δικαιούνται να έχουν τη δυνατότητα να εγκρίνουν **κανόνες** σχετικά με την αποδοτική καλλιέργεια των ΓΤΟ στην επικράτειά τους, εφόσον ο ΓΤΟ έχει εγκριθεί νομίμως για να διατεθεί στην αγορά της ΕΕ.

πρόκειται για την αυτοδιάθεση των κρατών μελών. Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ τα κράτη μέλη πρέπει να δικαιούνται να έχουν τη δυνατότητα να εγκρίνουν **δεσμευτικές νομικές διατάξεις** σχετικά με την αποδοτική καλλιέργεια των ΓΤΟ στην επικράτειά τους, εφόσον ο ΓΤΟ έχει εγκριθεί νομίμως για να διατεθεί στην αγορά της ΕΕ.

Τροπολογία 3

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη Αιτιολογική σκέψη 6

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

(6) Σε αυτό το πλαίσιο, κρίνεται σκόπιμο να χορηγηθεί στα κράτη μέλη, σύμφωνα και με την αρχή της επικουρικότητας, περισσότερη **ελευθερία** να αποφασίζουν κατά πόσον επιθυμούν να διατηρούν καλλιέργειες ΓΤΟ ή όχι στην επικράτειά τους χωρίς να μεταβάλουν το σύστημα εγκρίσεων της Ένωσης για ΓΤΟ και **ανεξάρτητα από** τα μέτρα που κάποια κράτη μέλη **δικαιούνται** να λάβουν κατ' εφαρμογή του άρθρου 26α της οδηγίας 2001/18/ΕΚ για την πρόληψη της ακούσιας παρουσίας των ΓΤΟ σε άλλα προϊόντα.

Τροπολογία

(6) Σε αυτό το πλαίσιο, κρίνεται σκόπιμο να χορηγηθεί στα κράτη μέλη, σύμφωνα και με την αρχή της επικουρικότητας, περισσότερη **ευελιξία** να αποφασίζουν κατά πόσον επιθυμούν να διατηρούν καλλιέργειες ΓΤΟ ή όχι στην επικράτειά τους χωρίς να μεταβάλουν το σύστημα εγκρίσεων της Ένωσης για ΓΤΟ και **παράλληλα με** τα μέτρα που κάποια κράτη μέλη **οφείλουν** να λάβουν κατ' εφαρμογή του άρθρου 26α της οδηγίας 2001/18/ΕΚ **όπως τροποποιείται από τον παρόντα κανονισμό**, για την πρόληψη της ακούσιας παρουσίας των ΓΤΟ σε άλλα προϊόντα.

Τροπολογία 4

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη Αιτιολογική σκέψη 7

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

(7) Στα κράτη μέλη πρέπει συνεπώς να επιτραπεί να εγκρίνουν μέτρα που περιορίζουν ή απαγορεύουν την καλλιέργεια όλων **ή** συγκεκριμένων ΓΤΟ στο σύνολο ή σε τμήμα της επικράτειάς

Τροπολογία

(7) Στα κράτη μέλη πρέπει συνεπώς να επιτραπεί να εγκρίνουν μέτρα που περιορίζουν ή απαγορεύουν την καλλιέργεια συγκεκριμένων ΓΤΟ, **ομάδας ΓΤΟ που καθορίζεται από την**

τους και, αντίστοιχα, να τροποποιούν τα εν λόγω μέτρα, όταν το κρίνουν σκόπιμο, σε όλα τα στάδια της έγκρισης, της επανέγκρισης ή της απόσυρσης από την αγορά των οικείων ΓΤΟ. Αυτό πρέπει να ισχύσει επίσης σε γενετικά τροποποιημένες ποικιλίες σπόρων και σχετικού πολλαπλασιαστικού υλικού που διατίθεται στην αγορά σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία εμπορίας σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού και, ιδίως, σύμφωνα με τις οδηγίες 2002/53/EK και 2002/55/EK. Τα μέτρα πρέπει να αναφέρονται μόνον στην καλλιέργεια ΓΤΟ και όχι στην ελεύθερη κυκλοφορία και εισαγωγή γενετικά τροποποιημένων σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού, ως προϊόντα ή εντός προϊόντων, και των προϊόντων συγκομιδής τους. Παρομοίως, δεν πρέπει να θίγουν την καλλιέργεια μη γενετικά τροποποιημένων ποικιλιών σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού στα οποία ανευρίσκονται τυχαία ή τεχνικώς αναπόφευκτα ίχνη γενετικά τροποποιημένων οργανισμών.

καλλιεργητική ποικιλία ή όλων των ΓΤΟ στο σύνολο ή σε τμήμα της επικράτειάς τους, υπό τον όρο ότι τα εν λόγω μέτρα έχουν υποβληθεί σε προηγούμενη αξιολόγηση επιπτώσεων και δημόσια διαβούλευση και εφόσον τα μέτρα αυτά εγκρίνονται και δημοσιοποιούνται σε όλους τους ενδιαφερόμενους παράγοντες, περιλαμβανομένων των καλλιεργητών, τουλάχιστον δώδεκα μήνες πριν από την έναρξη της σποράς. Η επιλογή αυτή που αφήνεται στα κράτη μέλη συνδέεται άμεσα με την κυριαρχία τους όσον αφορά την εδαφική διαχείριση και την ανάπτυξη, τη χρήση της γης και την ανάγκη διατήρησης της ποικιλομορφίας των οικοσυστημάτων. Αυτό πρέπει να ισχύσει επίσης σε γενετικά τροποποιημένες ποικιλίες σπόρων και σχετικού πολλαπλασιαστικού υλικού που διατίθεται στην αγορά σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία εμπορίας σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού και, ιδίως, σύμφωνα με τις οδηγίες 2002/53/EK και 2002/55/EK. Τα μέτρα πρέπει να αναφέρονται μόνον στην καλλιέργεια ΓΤΟ και όχι στην ελεύθερη κυκλοφορία και εισαγωγή γενετικά τροποποιημένων σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού, ως προϊόντα ή εντός προϊόντων, και των προϊόντων συγκομιδής τους. Παρομοίως, δεν πρέπει να θίγουν την καλλιέργεια μη γενετικά τροποποιημένων ποικιλιών σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού στα οποία ανευρίσκονται τυχαία ή τεχνικώς αναπόφευκτα ίχνη γενετικά τροποποιημένων οργανισμών.

Τροπολογία 5

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη Αιτιολογική σκέψη 8

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

(8) Σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο για την

RR\865264EL.doc

47/59

Τροπολογία

(8) Σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο για την

PE456.911v01-00

έγκριση ΓΤΟ, το επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας και της υγείας των ζώων καθώς και του περιβάλλοντος που ορίζεται στην **ΕΕ** δεν μπορεί να αναθεωρηθεί από ένα κράτος μέλος και η κατάσταση αυτή δεν πρέπει να τροποποιηθεί. Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να εγκρίνουν μέτρα που περιορίζουν ή απαγορεύουν την καλλιέργεια **όλων ή** συγκεκριμένων ΓΤΟ στο σύνολο ή τμήμα της επικράτειάς τους με βάση λόγους που συνδέονται με το δημόσιο συμφέρον άλλους από εκείνους που ήδη αντιμετωπίστηκαν από το εναρμονισμένο σύνολο κανόνων της ΕΕ που ήδη προβλέπει διαδικασίες για να λαμβάνονται υπόψη οι κίνδυνοι που ενδέχεται να παρουσιάζει ένας ΓΤΟ για καλλιέργεια στην υγεία και το περιβάλλον. Τα εν λόγω μέτρα πρέπει περαιτέρω να είναι σύμφωνα με τις Συνθήκες, ιδίως όσον αφορά την αρχή της μη διάκρισης μεταξύ εθνικών και μη εθνικών προϊόντων και τα άρθρα 34 και 36 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και με τις σχετικές διεθνείς υποχρεώσεις της Ένωσης, ιδίως στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου.

έγκριση ΓΤΟ, το επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας και της υγείας των ζώων καθώς και του περιβάλλοντος που ορίζεται στην **Ένωση** δεν μπορεί να αναθεωρηθεί από ένα κράτος μέλος και η κατάσταση αυτή δεν πρέπει να τροποποιηθεί. Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να εγκρίνουν μέτρα που περιορίζουν ή απαγορεύουν την καλλιέργεια συγκεκριμένων ΓΤΟ, **ομάδας ΓΤΟ που καθορίζεται από την καλλιεργητική ποικιλία ή όλων των ΓΤΟ** στο σύνολο ή τμήμα της επικράτειάς τους με βάση **δεόντως αιτιολογημένους** λόγους που συνδέονται με το δημόσιο συμφέρον άλλους από εκείνους που ήδη αντιμετωπίστηκαν από το εναρμονισμένο σύνολο κανόνων της ΕΕ που ήδη προβλέπει διαδικασίες για να λαμβάνονται υπόψη οι κίνδυνοι που ενδέχεται να παρουσιάζει ένας ΓΤΟ για καλλιέργεια στην υγεία και το περιβάλλον. **Η διακριτή έννοια της «διαχείρισης του κινδύνου» όπως ορίζεται στον κανονισμό ΕΚ αριθ. 178/2002 μπορεί, ωστόσο, να χρησιμοποιηθεί ως βάση για την αιτιολόγηση των εν λόγω μέτρων. Τα μέτρα αυτά δύνανται να δικαιολογηθούν επί τη βάσει στόχων γενικής πολιτικής όπως:**

- η ανάγκη διατήρησης ειδικών τύπων γεωργίας όπως βιολογικής γεωργίας ή γεωργίας υψηλής φυσικής αξίας, καθώς και παραδοσιακών τύπων γεωργίας,
- λόγοι που σχετίζονται με την προστασία της ποικιλομορφίας της γεωργικής παραγωγής,
- η προστασία περιοχών χωρίς ΓΤΟ υπό τον όρο ότι τα υφιστάμενα μέτρα συνύπαρξης δεν επαρκούν για το σκοπό αυτό,
- η αδυναμία εφαρμογής της συνύπαρξης λόγω ειδικών γεωγραφικών συνθηκών (π.χ. μικρά νησιά, όρη, μικρή εθνική επικράτεια),

- *κοινωνικοοικονομικοί λόγοι όπως η προστασία ειδικών προϊόντων ορεινής παραγωγής, πολιτική ή σήματα ποιότητας προϊόντος,*

- *στόχοι ευρύτερης περιβαλλοντικής πολιτικής όπως ειδικοί βιότοποι, οικοσυστήματα, βιοποικιλότητα, εμφάνιση ανθεκτικότητας και διατήρηση χαρακτηριστικών του τοπίου,*

- *εδαφική διαχείριση ή χωροταξία,*

- *άλλοι θεμιτοί λόγοι δημοσίου συμφέροντος ή αντιμετώπιση ανησυχιών της κοινής γνώμης, δεόντως αιτιολογημένοι, αναλογικοί και μη εισάγοντες διακρίσεις.*

Τα εν λόγω μέτρα πρέπει περαιτέρω να είναι σύμφωνα με τις Συνθήκες, ιδίως όσον αφορά την αρχή της μη διάκρισης μεταξύ εθνικών και μη εθνικών προϊόντων, **την αρχή της αναλογικότητας** και τα άρθρα 34 και 36 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και με τις σχετικές διεθνείς υποχρεώσεις της Ένωσης, ιδίως στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. **Τα μέτρα αυτά θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν το δέοντα σεβασμό για την ελευθερία επιλογής των παραγωγών και των καταναλωτών.**

Τροπολογία 6

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη Αιτιολογική σκέψη 9

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

(9) Με βάση την αρχή της επικουρικότητας, ο σκοπός του παρόντος κανονισμού δεν είναι να εναρμονίσει τους όρους καλλιέργειας στα κράτη μέλη, αλλά να χορηγήσει την **ελευθερία** στα κράτη μέλη να επικαλούνται **άλλους** λόγους από την επιστημονική αξιολόγηση των κινδύνων **για την υγεία και το περιβάλλον**

Τροπολογία

(9) Με βάση την αρχή της επικουρικότητας, ο σκοπός του παρόντος κανονισμού δεν είναι να εναρμονίσει τους όρους καλλιέργειας στα κράτη μέλη, αλλά να χορηγήσει την **ευελιξία** στα κράτη μέλη να επικαλούνται **δεόντως αιτιολογημένους** λόγους **δημοσίου συμφέροντος διαφορετικούς από αυτούς που**

και τη συνύπαρξη καλλιέργειας ΓΤΟ στην επικράτειά τους. Επιπλέον, ένας από τους σκοπούς της οδηγίας 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και κανονισμών, που είναι να επιτραπεί στην Επιτροπή να εξετάσει την έγκριση δεσμευτικών πράξεων σε επίπεδο ΕΕ, δεν θα εξυπηρετούνταν από τη συστηματική κοινοποίηση των μέτρων των κρατών μελών βάσει της εν λόγω οδηγίας. Επιπλέον, επειδή τα μέτρα τα οποία τα κράτη μέλη μπορούν να εγκρίνουν βάσει του παρόντος κανονισμού δεν μπορούν να έχουν ως αντικείμενο τη διάθεση στην αγορά των ΓΤΟ και, επομένως, δεν τροποποιούν τους όρους διάθεσης στην αγορά των ΓΤΟ που έχουν εγκριθεί δυνάμει της υφιστάμενης νομοθεσίας, η διαδικασία κοινοποίησης βάσει της οδηγίας 98/34/ΕΚ δεν φαίνεται να είναι ο πιο κατάλληλος διάυλος πληροφόρησης για την Επιτροπή. Συνεπώς, κατά παρέκκλιση, η οδηγία 98/34/ΕΚ δεν πρέπει να εφαρμοστεί. Ένα απλούστερο σύστημα κοινοποίησης των εθνικών μέτρων πριν από την έγκρισή τους φαίνεται να είναι πιο αναλογικό μέσο για την Επιτροπή προκειμένου να ενημερώνεται για τα εν λόγω μέτρα. Τα μέτρα που τα κράτη μέλη προτίθενται να εγκρίνουν πρέπει λοιπόν να γνωστοποιούνται μαζί με τους λόγους τους στην Επιτροπή και στα λοιπά κράτη μέλη έναν μήνα πριν από την έγκρισή τους για ενημερωτικούς λόγους.

συνδέονται με την επιστημονική αξιολόγηση των κινδύνων που διενεργείται σύμφωνα με το Μέρος Γ της οδηγίας 2001/18/ΕΚ, όπως οι λόγοι που αριθμούνται στην αιτιολογική σκέψη 8 του παρόντος κανονισμού, προκειμένου να περιορίζεται ή να απαγορεύεται η καλλιέργεια ΓΤΟ στο σύνολο ή σε τμήμα της επικράτειάς τους, ώστε να διευκολυνθεί η διαδικασία λήψης αποφάσεων που αφορά τους ΓΤΟ στην Ένωση. Επιπλέον, ένας από τους σκοπούς της οδηγίας 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και κανονισμών, που είναι να επιτραπεί στην Επιτροπή να εξετάσει την έγκριση δεσμευτικών πράξεων σε επίπεδο ΕΕ, δεν θα εξυπηρετούνταν από τη συστηματική κοινοποίηση των μέτρων των κρατών μελών βάσει της εν λόγω οδηγίας. Επιπλέον, επειδή τα μέτρα τα οποία τα κράτη μέλη μπορούν να εγκρίνουν βάσει του παρόντος κανονισμού δεν μπορούν να έχουν ως αντικείμενο τη διάθεση στην αγορά των ΓΤΟ και, επομένως, δεν τροποποιούν *αφ' εαυτά* τους όρους διάθεσης στην αγορά των ΓΤΟ που έχουν εγκριθεί δυνάμει της υφιστάμενης νομοθεσίας, η διαδικασία κοινοποίησης βάσει της οδηγίας 98/34/ΕΚ δεν φαίνεται να είναι ο πιο κατάλληλος διάυλος πληροφόρησης για την Επιτροπή. Συνεπώς, κατά παρέκκλιση, η οδηγία 98/34/ΕΚ δεν πρέπει να εφαρμοστεί. Ένα απλούστερο σύστημα κοινοποίησης των εθνικών μέτρων πριν από την έγκρισή τους φαίνεται να είναι πιο αναλογικό μέσο για την Επιτροπή προκειμένου να ενημερώνεται για τα εν λόγω μέτρα. Τα μέτρα που τα κράτη μέλη προτίθενται να εγκρίνουν πρέπει λοιπόν να γνωστοποιούνται μαζί με τους λόγους τους στην Επιτροπή και στα λοιπά κράτη μέλη έναν μήνα πριν από την έγκρισή τους για

Τροπολογία 7

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη Αιτιολογική σκέψη 9 α (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

(9α) Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου Περιβάλλοντος της 4ης Δεκεμβρίου 2008 και προκειμένου να διασφαλιστεί η τήρηση της ελεύθερης επιλογής και η πλήρης εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογήσει εκ νέου τα κατάλληλα όρια για τους σπόρους για την επισήμανση ιχνών ΓΤΟ σε συμβατικούς σπόρους. Το μέτρο αυτό θα πρέπει να συνοδεύεται από συναφείς προτάσεις για εναρμονισμένες μεθόδους δειγματοληψίας και ανάλυσης για τα ίχνη αυτά, και κυρίως από τον καθορισμό ενός ορίου κατώτατης επίδοσης των μεθόδων ανίχνευσης.

Τροπολογία 8

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη Άρθρο 1 – σημείο -1 (νέο) Οδηγία 2001/18/EK Άρθρο 26α – παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

(-1) Η οδηγία 2001/18/EK τροποποιείται ως εξής:

Στο άρθρο 26α, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
"1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη της ακούσιας παρουσίας ΓΤΟ σε άλλα

προϊόντα."

Αιτιολόγηση

Θα πρέπει να είναι υποχρεωτικό για τα κράτη μέλη να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για τη διαχείριση της συνύπαρξης στην επικράτειά τους προκειμένου να ισχύει πράγματι η ελευθερία επιλογής και να αποφεύγονται διασυννοριακές δυσκολίες που οφείλονται στην έλλειψη διαχείρισης της συνύπαρξης.

Τροπολογία 9

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη

Άρθρο 1 – σημείο 1

Οδηγία 2001/18/EK

Εισαγωγικό μέρος

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Στην οδηγία 2001/18/EK προστίθεται το ακόλουθο άρθρο με ισχύ από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού:

Τροπολογία

(1) Προστίθενται τα ακόλουθα άρθρα με ισχύ από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού:

Τροπολογία 10

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη

Άρθρο 1 – σημείο 1

Οδηγία 2001/18/EK

Άρθρο 26β – παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τα κράτη μέλη μπορούν να εγκρίνουν μέτρα που περιορίζουν ή απαγορεύουν την καλλιέργεια *όλων ή* συγκεκριμένων ΓΤΟ που εγκρίθηκαν σύμφωνα με το μέρος Γ της παρούσας οδηγίας ή με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 και αποτελούνται από γενετικά τροποποιημένες ποικιλίες που διατίθενται στην αγορά σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ σχετικά με την εμπορία σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού διάδοσης, στο σύνολο *ή σε τμήμα* της επικράτειάς τους, υπό την προϋπόθεση ότι:

Τροπολογία

Τα κράτη μέλη μπορούν να εγκρίνουν μέτρα που περιορίζουν ή απαγορεύουν την καλλιέργεια συγκεκριμένων **ΓΤΟ, ομάδας ΓΤΟ που καθορίζεται από την καλλιεργητική ποικιλία ή** όλων των ΓΤΟ που εγκρίθηκαν σύμφωνα με το μέρος Γ της παρούσας οδηγίας ή με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 και αποτελούνται από γενετικά τροποποιημένες ποικιλίες που διατίθενται στην αγορά σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ σχετικά με την εμπορία σπόρων και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού διάδοσης, στο

σύνολο της επικράτειάς τους, υπό την προϋπόθεση ότι:

Τροπολογία 11

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη

Άρθρο 1 – σημείο 1

Οδηγία 2001/18/EK

Άρθρο 26 β – παράγραφος 1 – στοιχείο α)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

(α) τα εν λόγω μέτρα βασίζονται σε λόγους **άλλους** από εκείνους **που συνδέονται με την αξιολόγηση των δυσμενών επιπτώσεων στην υγεία και το περιβάλλον** που ενδέχεται να προκύψουν από τη σκόπιμη ελευθέρωση ή τη διάθεση στην αγορά των ΓΤΟ·

Τροπολογία

(α) τα εν λόγω μέτρα :

(i) βασίζονται σε **διαφορετικούς** λόγους από εκείνους **που καλύπτονται από την εναρμονισμένη επιστημονική αξιολόγηση των κινδύνων για την υγεία και το περιβάλλον που διενεργείται σύμφωνα με το Μέρος Γ της οδηγίας 2001/18/EK** που ενδέχεται να προκύψουν από τη σκόπιμη ελευθέρωση ή τη διάθεση στην αγορά των ΓΤΟ, **ενώ η διακριτή έννοια της «διαχείρισης του κινδύνου» όπως ορίζεται στον κανονισμό ΕΚ αριθ. 178/2002 μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως βάση για την αιτιολόγηση των εν λόγω μέτρων·**

(ii) **δύνανται να δικαιολογηθούν επί τη βάσει στόχων γενικής πολιτικής όπως:**

- η ανάγκη διατήρησης ειδικών τύπων γεωργίας όπως βιολογικής γεωργίας ή γεωργίας υψηλής φυσικής αξίας, καθώς και παραδοσιακών τύπων γεωργίας,
- λόγοι που σχετίζονται με την προστασία της ποικιλομορφίας της γεωργικής παραγωγής,
- η προστασία περιοχών χωρίς ΓΤΟ υπό τον όρο ότι τα υφιστάμενα μέτρα συνύπαρξης δεν επαρκούν για το σκοπό

αυτό,

- η αδυναμία εφαρμογής της συνύπαρξης λόγω ειδικών γεωγραφικών συνθηκών (π.χ. μικρά νησιά, όρη, μικρή εθνική επικράτεια),

- κοινωνικοοικονομικοί λόγοι όπως η προστασία ειδικών προϊόντων ορεινής παραγωγής, πολιτική ή σήματα ποιότητας προϊόντος,

- στόχοι ευρύτερης περιβαλλοντικής πολιτικής όπως ειδικοί βιότοποι, οικοσυστήματα, βιοποικιλότητα και διατήρηση χαρακτηριστικών του τοπίου,

- εδαφική διαχείριση ή χωροταξία,

- άλλοι θεμιτοί λόγοι δημοσίου συμφέροντος ή αντιμετώπιση ανησυχιών της κοινής γνώμης, δεόντως αιτιολογημένοι, αναλογικοί και μη εισάγοντες διακρίσεις.

Τροπολογία 12

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη

Άρθρο 1 – σημείο 1

Οδηγία 2001/18/EK

Άρθρο 26β – παράγραφος 1 – στοιχείο αα) (νέο)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

(αα) Τα μέτρα αυτά διασφαλίζουν το δέοντα σεβασμό για την ελευθερία επιλογής των παραγωγών και των καταναλωτών.

Αιτιολόγηση

Θα πρέπει να γίνεται σεβαστή η θεμελιώδης αρχή της ελεύθερης επιλογής των παραγωγών και των καταναλωτών, δεδομένου ότι έτσι θα διασφαλιστεί η αναλογικότητα των μέτρων, η συνεκτίμηση των συμφερόντων όλων των ενδιαφερομένων και η διεξαγωγή διαλόγου στις περιφέρειες για την καλλιέργεια των ΓΤΟ.

Τροπολογία 13

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη

Άρθρο 1 – σημείο 1

Οδηγία 2001/18/EK

Άρθρο 26 β– εδάφιο 1 – στοιχείο αβ) (νέο)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

αβ) έχουν προηγουμένως αποτελέσει αντικείμενο μελέτης επιπτώσεων που αποδεικνύει την αναγκαιότητα και την αναλογικότητά τους·

Αιτιολόγηση

Προκειμένου να επιβεβαιωθεί η νομική ισχύς των μέτρων περιορισμού ή απαγόρευσης της καλλιέργειας των ΓΤΟ που εγκρίνουν τα κράτη μέλη, θα πρέπει να πραγματοποιείται προηγουμένως μελέτη επιπτώσεων που να αποδεικνύει την ανάγκη και την αναλογικότητα των προβλεπόμενων μέτρων. Σε περίπτωση αντιδικίας ενώπιον του ΠΟΕ, η εν λόγω μελέτη επιπτώσεων θα διευκόλυνε την υπεράσπιση του εγκριθέντος μέτρου.

Τροπολογία 14

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη

Άρθρο 1 – σημείο 1

Οδηγία 2001/18/EK

Άρθρο 26 β– εδάφιο 1 – στοιχείο αγ) (νέο)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

αγ) έχουν προηγουμένως αποτελέσει αντικείμενο δημόσιας διαβούλευσης ελάχιστης διάρκειας τριάντα ημερών.

Αιτιολόγηση

Προκειμένου να μπορέσουν οι εθνικές αρχές να λάβουν φωτισμένες αποφάσεις, είναι απαραίτητο να μπορούν τα συμβαλλόμενα μέρη να κοινοποιήσουν τις παρατηρήσεις τους πριν από την έγκριση παρομοίων μέτρων, τα οποία ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο σε διάφορους επαγγελματικούς τομείς.

Τροπολογία 15

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη

Άρθρο 1 – σημείο 1

Οδηγία 2001/18/EK

Άρθρο 26β – παράγραφος 1 – στοιχείο αδ) (νέο)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

(αδ) τα μέτρα αυτά έχουν εγκριθεί και δημοσιοποιηθεί σε όλους τους παράγοντες, περιλαμβανομένων των καλλιεργητών, τουλάχιστον δώδεκα μήνες πριν από την έναρξη της σποράς·

Τροπολογία 16

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη

Άρθρο 1 – σημείο 1

Οδηγία 2001/18/EK

Άρθρο 26 – παράγραφος 1 – εδάφιο 1 – στοιχείο β

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

β) συμμορφώνονται με τις Συνθήκες.

β) συμμορφώνονται με τις Συνθήκες, συγκεκριμένα με την αρχή της επικουρικότητας και με τις διεθνείς υποχρεώσεις της Ένωσης.

Τροπολογία 17

Πρόταση κανονισμού – τροποποιητική πράξη

Άρθρο 1 – σημείο 1

Οδηγία 2001/18/EK

Άρθρο 26 β– εδάφιο 2 α (νέο)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

Η Επιτροπή αξιολογεί την ανάγκη εναρμόνισης των μεθόδων δειγματοληψίας και ανάλυσης για τους μη εγκεκριμένους ΓΤΟ που περιέχονται σε χαμηλό επίπεδο στους σπόρους, και

**κυρίως τον καθορισμό ενός ορίου
κατώτατης επίδοσης των μεθόδων
ανίχνευσης.**

Αιτιολόγηση

Η έλλειψη εναρμόνισης οδηγεί τα κράτη μέλη στο να εφαρμόζουν διαφορετικούς κανόνες, οι οποίοι εισάγουν αναπόφευκτα στρεβλώσεις του ανταγωνισμού, δεδομένου ότι οι επιχειρήσεις μπορούν να προσαρμόσουν τα εμπορικά κυκλώματα. Επειδή οι περιπτώσεις ίχνους μη εγκεκριμένων ΓΤΟ σε εισαγόμενες παρτίδες σπόρων είναι συχνό φαινόμενο, παρά τα μέτρα που λαμβάνονται από τις επιχειρήσεις, θα πρέπει να προβλεφθεί η ίδια προσέγγιση με εκείνη που προτείνεται από την Επιτροπή για τις ζωοτροφές.

Τροπολογία 18

Πρόταση κανονισμού

Άρθρο 1 – σημείο 1

Οδηγία 2001/18/EK

Άρθρο 26 βα (νέο)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή

Τροπολογία

Άρθρο 26 βα (νέο)

Σήμανση "χωρίς ΓΤΟ"

Η Επιτροπή προτείνει εναρμονισμένους όρους υπό τους οποίους οι ενδιαφερόμενοι παράγοντες μπορούν να προσφύγουν σε ενδείξεις σχετικές με την απουσία ΓΤΟ στα προϊόντα.

Αιτιολόγηση

Οι κατευθυντήριες γραμμές για τη συνύπαρξη των καλλιεργειών της 13ης Ιουλίου 2010 αναφέρουν ότι τα κράτη μπορούν να λάβουν μέτρα για την αποφυγή των οικονομικών επιπτώσεων που συνδέονται με την παρουσία ΓΤΟ σε όρια κάτω του κοινοτικού ορίου επισήμανσης του 0,9%. Προς αποφυγή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, οι όροι υπό τους οποίους οι ενδιαφερόμενοι παράγοντες μπορούν να προσφύγουν σε ενδείξεις σχετικά με την απουσία ΓΤΟ στα προϊόντα θα πρέπει να εναρμονισθούν σε κοινοτικό επίπεδο.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Τίτλος	Τροποποίηση της οδηγίας 2001/1/EK όσον αφορά τη δυνατότητα των κρατών μελών να περιορίζουν ή να απαγορεύουν την καλλιέργεια ΓΤΟ στην επικράτειά τους		
Έγγραφο αναφοράς	COM(2010)0375 – C7-0178/2010 – 2010/0208(COD)		
Επιτροπή αρμόδια επί της ουσίας	ENVI		
Γνωμοδοτική επιτροπή Ημερομ. αναγγελίας στην ολομέλεια	AGRI 7.9.2010		
Συντάκτης γνωμοδότησης Ημερομηνία ορισμού	George Lyon 30.8.2010		
Εξέταση στην επιτροπή	26.10.2010	1.12.2010	1.2.2011
Ημερομηνία έγκρισης	15.3.2011		
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: -: 0:	30 4 10	
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	John Stuart Agnew, Richard Ashworth, Liam Aylward, José Bové, Luis Manuel Capoulas Santos, Vasilica Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Hynek Fajmon, Lorenzo Fontana, Iratxe García Pérez, Béla Glattfelder, Sergio Gutiérrez Prieto, Martin Häusling, Esther Herranz García, Peter Jahr, Elisabeth Köstinger, Stéphane Le Foll, George Lyon, Gabriel Mato Adrover, Mairead McGuinness, Krisztina Morvai, James Nicholson, Rareş-Lucian Niculescu, Wojciech Michał Olejniczak, Marit Paulsen, Britta Reimers, Ulrike Rodust, Alfreds Rubiks, Giancarlo Scottà, Czesław Adam Siekierski, Sergio Paolo Francesco Silvestris, Alyn Smith, Marc Tarabella, Janusz Wojciechowski, Γεώργιος Παπαστάμκος, Мария Неделчева		
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Luís Paulo Alves, Christa Klaß, Giovanni La Via, Astrid Lulling, Daciana Octavia Sârbu, Christel Schaldemose, Milan Zver		

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Τίτλος	Τροποποίηση της οδηγίας 2001/1/EK όσον αφορά τη δυνατότητα των κρατών μελών να περιορίζουν ή να απαγορεύουν την καλλιέργεια ΓΤΟ στην επικράτεια τους		
Έγγραφο αναφοράς	COM(2010)0375 – C7-0178/2010 – 2010/0208(COD)		
Ημερομηνία υποβολής στο ΕΚ	13.7.2010		
Επιτροπή αρμόδια επί της ουσίας Ημερομ. αναγγελίας στην ολομέλεια	ENVI 7.9.2010		
Γνωμοδοτική(ές) επιτροπή(ες) Ημερομ. αναγγελίας στην ολομέλεια	ITRE 7.9.2010	AGRI 7.9.2010	JURI 7.9.2010
Αποφάσισε να μη γνωμοδοτήσει Ημερομηνία της απόφασης	ITRE 29.9.2010	JURI 20.9.2010	
Εισηγητής(ές) Ημερομηνία ορισμού	Corinne Lepage 10.9.2010		
Αμφισβήτηση της νομικής βάσης Ημερομ. γνωμοδότησης JURI	JURI 22.3.2011		
Εξέταση στην επιτροπή	28.2.2011		
Ημερομηνία έγκρισης	12.4.2011		
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 34 –: 10 0: 16		
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	János Áder, Elena Oana Antonescu, Sophie Auconie, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sergio Berlato, Milan Cabrnoch, Martin Callanan, Nessa Childers, Chris Davies, Esther de Lange, Anne Delvaux, Bas Eickhout, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Julie Girling, Françoise Grossetête, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Christa Kläß, Holger Kraemer, Jo Leinen, Corinne Lepage, Peter Liese, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Miroslav Ouzký, Gilles Pargneaux, Andres Perello Rodriguez, Sirpa Pietikäinen, Mario Pirillo, Pavel Poc, Vittorio Prodi, Frédérique Ries, Oreste Rossi, Dagmar Roth-Behrendt, Daciana Octavia Sârbu, Horst Schnellhardt, Richard Seeber, Bogusław Sonik, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Salvatore Tatarella, Åsa Westlund, Glenis Willmott, Sabine Wils, Κρίτων Αρσένης, Θεόδωρος Σκυλακάκης, Антония Първанова		
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Margrete Auken, Tadeusz Cymański, João Ferreira, Matthias Groote, Riikka Manner, Justas Vincas Paleckis, Bart Staes, Marianne Thyssen, Μιχάλης Τρεμόπουλος		
Αναπληρωτές (άρθρο 187, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Ashley Fox		
Ημερομηνία κατάθεσης	20.4.2011		